

۹ ۱ بررسی آرایه‌های گزینه (۱):

مجاز: شهر (مردم)

ایهام: سودا (تجارت / خیال)

ایهام تناسب: شور (معنی درست: هیجان / معنی نادرست: مزه شور که در این معنی به کار نرفته و با «نمک» تناسب دارد.)

تلمیح: اشاره به روایت زندگی حضرت یوسف (ع)

۱۰ ۲ بررسی آرایه‌ها:

استعاره از نوع تشخیص (بیت «ه»): گریه ما به سیل درس روانی می‌دهد / اشک ما، شوربختی را به دریا آموزش می‌دهد.

حسن تعلیل (بیت «د»): دلیل خمیده شدن قامت عاشقان جست‌وجوی آبرویشان در کوی معشوق است.

اغراق (بیت «الف»): ادعای نازکی میان (کمر) معشوق

ایهام (بیت «ب»): غریب: ۱- شگفت‌آور ۲- ناآشنا

جناس (بیت «ج»): جدا، خدا

۱۱ ۲ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۲):

ایهام تناسب: هزار (اول): ۱- عدد هزار (معنی درست) ۲- بلبل (معنی نادرست) / تناسب با «بلبل، غنچه»

ایهام: هزار (دوم): ۱- عدد هزار ۲- بلبل

جناس تام: هزار (در مصراع اول به معنی عدد هزار) و هزار (در مصراع دوم به معنی بلبل)

کنایه: پرده برانداختن کنایه از آشکار کردن (این‌جا: شکفتن)

استعاره: این‌که بلبل، مست باشد، فغان کند و غنچه پرده از رخ براندازد، تشخیص و استعاره است.

جناس ناقص: است و مست

۱۲ ۴ گدایان (در مصراع دوم): بدل از متمم است.

۱۳ ۴ وابسته‌های وابسته: غم عشقش (مضاف‌الیه مضاف‌الیه) / یاری

بس عزیز (قید صفت) / صیدی بس شگرف (قید صفت)

نکته: در جمله «یاری است بس عزیز» بین موصوف و صفت به وسیله «ی»

نکره و فعل، جدایی افتاده است:

[او] یار بس عزیزی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تعداد جمله‌های وابسته در ابیات یکسان نیست:

بیت ۱: مرا چون پای صبر نیست [۱ مورد]

بیت ۲: به ما زان نمی‌رسد / بدو زان نمی‌رسم [۲ مورد]

بیت ۳: که من در کار او به کفر و به ایمان نمی‌رسم [۱ مورد]

(۲) در ابیات هیچ گروه مفعولی وجود ندارد، زیرا هیچ فعلی گذرا به مفعول نیست

(۳) در ابیات فقط سه گروه مستندی وجود دارد. (راه بی‌کرانه - یار بس عزیز -

صید بس شگرف)

فارسی

۱ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توقع: مُهر یا امضای پادشاهان و بزرگان در ذیل یا بر پشت فرمان یا نامه؛ توقع کردن: مُهرزدن یا امضا کردن (تَقعت: رقعۀ، نامه کوتاه، یادداشت)

(۲) سَموم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده

(۳) بَن: درختی خودرو و وحشی که در برخی نقاط کوهستانی ایران می‌روید، پسته وحشی

۲ ۴ معادل‌های معنایی واژگان گزینه (۴):

زبون: نژند (معانی دیگر: خوار، اندوهگین) / همسو: متفق (معانی دیگر: هم‌عقیده، موافق) / بی‌کرانگی: ابدیت (معانی دیگر: جاودانگی، پایداری) /

راه دین: شریعت (معانی دیگر: شرع، آیین، مقابل طریقت)

سایر واژه‌ها:

مُشْتبه: اشتباه کننده، دچار اشتباه؛ مُشْتبه شدن: به اشتباه افتادن

ماورا: فراسو، آن سو، ماسوا، برتر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به اشتباه افتادن

(۲) طریقت

(۳) خواری

۳ ۱ معنی درست واژه‌ها: تفریط: کوتاهی کردن در کاری (فرط: بسیاری) / شایق: آرزومند، مشتاق / نهیب: فریاد بلند، به ویژه برای ترساندن یا

اخطار کردن / حَسَم: خدمتکاران / منسک: عمل عبادی، آیین دینی / آماس: وَرَم، تَوَرَم (آماس کردن: گنجایش پیدا کردن، متورم شدن) / گَزَنَد: آسیبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد. / مرشد: آن‌که مراحل سیر و سلوک را پشت سر گذاشته و سالکان را راهنمایی و هدایت می‌کند؛ مراد، پیر، مقابل مرید و سالک

۴ ۲ املاي درست واژه‌ها: زوال / فراغت / گزاردن

۵ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) غرض

(۲) غالب

(۴) منسوب

۶ ۳ املاي درست واژه: خاستن: بلند شدن و رها کردن

۷ ۴ روزها: محمدعلی اسلامی ندوشن

توجه: با توجه به ذکر شدنِ ضمنی نام کتاب «آواز پر جبرئیل» سه‌رودی در درس «کویر» و سابقه طُرَاحی طُرَاحان آزمون سراسری در سنوات گذشته لازم دانستیم که حداقل یکبار با این اثر در آزمون‌ها روبه‌رو شوید.

۸ ۲ تناقض: — / جناس ناقص: نوش و نیش

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تشبیه: پیرایه قبول (= زیور قبول)

تفاد: گنه طاعت

(۳) ایهام تناسب: آب ۱- درخشش (معنی مورد نظر) ۲- مایه حیات (معنی نادرست) / متناسب با «بهر»

کنایه: چین بر چین (پیشانی) زدن

(۴) تشبیه: گل خورشید / باغ دهر / تو به شبنم

استعاره: جان‌بخشی به شبنم / بر استعاره از فیض

۱۴ ۲ بررسی افعال مجهول:

(ج) گفته نیاید (نشود)

(ه) کشته گردد (شود)

بررسی سایر ابیات:

(الف) «کشته شدن» مصدر است، نه فعل.

(ب) «سوخته»، صفت «نفس» است.

(د) «گشته» بخشی از واژه «خم گشته» است.

(و) «شکسته»، صفت برای «بال» است.

۱۵ ۱ شوقم مرا گرم سفر کرده است = گردانیده است / نقش پا

سوخته به نظر آید = پنداشته شود. [۲ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ذوق سخن مرا سیه مست کرده است = گردانیده است [۱ مورد]

(۳) ... روشن شد [۱ مورد]

(۴) خشک شود [۱ مورد]

۱۶ ۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) «شاه» در مصراع اول شاخص نیست، زیرا پس از آن هم کسره (ـِ) آمده و

هم اسم خاص نیامده است. / «شاه» در مصراع دوم نیز شاخص نیست، زیرا

پس از آن، اسم خاص نیامده است.

(۲) «مَلِک» شاخص است، زیرا پس از آن کسره (ـِ) نیامده است، اما اسم خاص

آمده است.

(۳) «میر» و «سید» شاخص نیستند، زیرا پس از آن‌ها کسره (ـِ) آمده و اسم

خاص نیامده است. / «سلطان» نیز شاخص نیست، زیرا پس از آن اسم خاص

نیامده است.

(۴) «سلطان» شاخص نیست، زیرا پس از آن کسره (ـِ) آمده و اسم خاص هم

پس از آن نیامده است.

۱۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): معشوق هم درد

است و هم درمان / یاد یار موجب آرامش عاشق است و در عین حال موجب

پیشانی او

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) شورانگیزی زیبایی معشوق

(۲) پیشانی عاشق

(۴) نکوهش تظاهر / عواقب وخیم تظاهر

۱۸ ۱ مفهوم گزینه (۱): تأثیر دعا و یاری پیر و مرشد

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعوت به بلندپهتی و تلاش / تلاش، کلید

کامیابی است.

۱۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): دل، محل تجلی

خداوند است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توبه و ترک حرص و وابستگی به مادیات

(۲) ضرورت ترک خود و نفی مادیات در راه رسیدن به معنویت

(۴) دعوت به ذکر پروردگار / ضرورت توجه به امور معنوی

۲۰ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): عارفان و مردان

حق هیچ‌گاه از حق غافل نمی‌شوند. / در همه احوال به یاد خدا بودن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش غفلت و ضرورت اغتنام فرصت

(۲) بی‌اعتباری حیات و دنیای مادی و لزوم ترک خود

(۴) نکوهش غفلت از معنویات

۲۱ ۴ مفهوم ابیات سؤال: نکوهش تلاش نکردن و کاهلی / نکوهش

توکل بدون تلاش

مفهوم مشترک سؤال و گزینه (۴): دعوت به ترک تلاش / دعوت به توکل و

عدم تلاش

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش حرص و آز / نکوهش دل بستن به مادیات

(۲) نکوهش توکل توأم با کاهلی / نکوهش تلاش نکردن (متناسب با ابیات

سؤال)

(۳) قناعت به رزق مقسوم

۲۲ ۳ مفهوم گزینه (۳): ترجیح عشق بر عقل

مفهوم مشترک ابیات سؤال و سایر گزینه‌ها: فرجام تقلید، بی‌بهرگی است /

کی با اصل برابر نیست! / زیان تقلید نابه‌جا

۲۳ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): همراهی در بلا و

سختی، معیار سنجش دوستی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ارزشمندی همراهی با دوستان یک‌دل

(۲) ضرورت ترک آرایش‌ها

(۳) همدلی عاشقان

۲۴ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): ترجیح معنی بر

لفظ / ضرورت گذشتن از ظاهر و توجه به باطن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دعوت به خاموشی و عزلت‌نشینی برای رسیدن به کمال

(۲) ظاهر، توانایی پنهان کردن باطن را ندارد. / جلوه‌گری معنی

(۴) زیبایی لفظ موجب زیباتر شدن معنی می‌شود. / زیبایی لفظ، تأثیر معنی را

بیشتر می‌کند.

۲۵ ۴ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): غم غربت و دوری از

وطن / همواره به یاد وطن بودن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دشواری تحمّل رنج در وطن

(۲) کسی که مادیات را رها نکرده لذت معنوی را درک نمی‌کند. / محرومیت

دل‌بستگان از تجربه معنویات

(۳) انسان‌های ارزشمند در وطن خود به آن چه سزاوار آنند نمی‌رسند.

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۳۶):

۲۶ ۳ ترجمه کلمات مهم: اِقْصِدْ: میانه‌رو باش / فِي مَشِيكَ: در راه

رفتنت / اَغْضَضُ مِنْ صَوْتِكَ: صدایت را پایین بیاور / اِنْ: همانا، زیرا /
اَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ: زشت‌ترین صداها / لَصُوتِ الْخَمِيرِ: قطعاً صدای خران است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «الأصوات» جمع است، دقت کنید که «ل» حرف تأکید است و به معنای «قطعاً» نه حرف جزا

(۲) «ل» نادرست ترجمه شده است، «صوتُ الخَمِيرِ»: «صدای خران»

(۴) ضمیر «ك» در «مَشِيكَ» ترجمه نشده است، «میانه‌روی پیشه‌کن» ترجمه دقیقی نیست، «صدایت پایین باشد» نادرست است، «الخَمِيرِ: خران» جمع مکسر است.

۲۷ ۲ ترجمه کلمات مهم: يَنْقُرُ هَذَا الطَّائِرُ: این پرنده نوک می‌زند /

بَقَايَا الطَّعَامِ: باقی مانده‌های غذا / فَمِ التَّمْسَاحِ: دهان تمساح / بَعْدَ أَنْ يَنْتَهِيَ مِنْ عَمَلِهِ: پس از این‌که کارش را تمام کند / يَخْرُجُ سَالِماً: سالم خارج می‌شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «يَنْتَهِيَ مِنْ عَمَلِهِ: کارش را تمام کند»

(۳) «بَقَايَا الطَّعَامِ: باقی مانده‌های غذا»، فعل «أَنْ يَنْتَهِيَ» به همان صورت فعلی ترجمه شود، زائد بودن «از آن»

(۴) «این پرنده‌ای است که» مطابق با ساختار عبارت نیست، «الطَّعَامِ» مفرد است، «بَقَايَا» جمع مکسر «بقية» است، «أَنْ يَنْتَهِيَ» را بهتر است به صورت فعلی ترجمه کنیم.

۲۸ ۴ ترجمه کلمات مهم: اِنْ هَجَرَكَ يُفَرِّزُ عَيْشِي: دوری تو،

زندگی‌ام را تلخ می‌سازد / اِنْ هَجَرْتِ: و اگر دوری‌گزینی / فَسَوَاءٌ: یکسان است، برابر است / عَيْشِيَّتِي و عِدَاتِي: شامگاه و صبحگاهم

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «ي» در «عیشی» ترجمه نشده است، «بر من» در عبارت نداریم، «از من» اضافی است.

(۲) «با دوری ...» غلط است و ترجمه سایر اجزاء جمله را نیز نادرست کرده است، تلخ می‌شود (← تلخ می‌کند)، «از من» اضافی است، «عَيْشِيَّة» و «عِدَاة» نادرست ترجمه شده‌اند، «بر من» اشتباه ترجمه شده است.

(۳) «با ...» نادرست است، «به تلخی می‌گذرد» دقیق نیست، «برایم» اضافی است، «عَيْشِيَّة» و «عِدَاة» نادرست ترجمه شده‌اند.

۲۹ ۳ نکته مهم این سؤال، حالت اعرابی «مُشْفِقِينَ» است که حال است نه صفت! در گزینه‌های (۱) و (۲) به صورت صفت ترجمه شده است و در گزینه (۴) هم اصلاً ترجمه نشده است.

۳۰ ۴ ترجمه کلمات مهم: لَا تُجْرِبُ: نیازم‌ای، آزمایش نکن / مَا:

چیزی را / جُرْبَةٌ مِنْ قَبْلِ: که قبلاً آزموده‌ای / فُهَذَا: زیرا این / تَضْيِيعٌ لِلْوَقْتِ: هدر دادن زمان است / لَا يَجْلِبُ سِوَى التَّدَاقِقِ: جز پشیمانی به همراه نمی‌آورد (= فقط پشیمانی به همراه می‌آورد)

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «مَا: چیزی که» نه «کسی که»، «برایت» معادلی ندارد.

(۲) «تَضْيِيع» مصدر است، «قطعاً» معادلی ندارد، در صورت مثبت ترجمه کردن باید از «فقط» استفاده کنیم.

(۳) «جُرْبَت» معلوم است نه مجهول!

۳۱ ۴ نکته: در ساختار «مَا مِنْ + اسم + ... + إِلَّا + ...»، «مَا»

معنای «نیست» و «مِنْ» معنای «هیچ» می‌دهد: هیچ ... نیست مگر ... با توجه به این مورد، فقط گزینه (۴) ترجمه درستی است.

۳۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: زُرْتُ زِيَارَتِ كُنْ / قَبْرِي: قبرم را /

بَعْدَ مَوْتِي: پس از مرگم / فَسَتَجِدُّ: و خواهی یافت / مِنْ زُفَاتِي: از استخوان پوسیده‌ام / رَائِحَةَ حَبِّي لَكَ: بوی عشقم به تو را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ي» در «مَوْتِي» ترجمه نشده است، «تا» معادلی ندارد، «زُفَات» مفرد است نه جمع، «سَتَجِدُّ» فعل مستقبل است.

(۳) «سَتَجِدُّ: خواهی یافت» نه «وجود خواهد داشت».

(۴) «زُفَات» مفرد است نه جمع، «داشتم» معادلی ندارد، «حَبِّي» درست ترجمه نشده است.

۳۳ ۱ «تَبْقِي» (در باب «إفعال») به معنای «نگه داری» است.

ترجمه: «از تو درخواست می‌کنم که این مسئله را رازی میان ما نگه داری!»

۳۴ ۱ در این عبارت «هذه [الدودة]» مفعول است و «شيء» فاعل «أصاب» می‌باشد.

ترجمه: «چیزی برنده به این کرم برخورد کرده است و آن را به دو نیم تقسیم کرده است!»

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

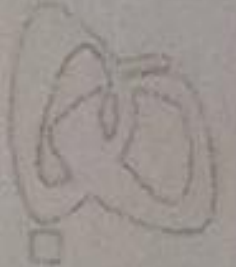
(۱) «بد شود: ساء» نه «أساء: بدی کند»!

(۲) «خُلِق» مذکر است و فعل باید در صيغة مذکر بیاید: «ساء»: «عذاب می‌دهد» فعل معلوم است نه مجهول!

(۴) ضمیر «تس» در «خلق و خوی‌اش» ترجمه نشده است.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

بزرگ‌ترین پرنده‌ای که الآن روی سطح زمین زندگی می‌کند شترمرغ است که به خاطر حجم بزرگش نمی‌تواند پرواز کند و بال‌های کوچکی دارد که فقط برای توازن بدنش در هنگامی که با سرعتی بالا حرکت می‌کند، قابلیت دارد. سر شترمرغ و گردنش بدون پر می‌باشند و پاهایش بلند است و در هر یک از آن‌ها فقط دو انگشت وجود دارد. و پر «ظلم» - که پر شترمرغ است - سیاه است به جز دمش که سفید است. اما ماده کوچک‌تر است و سیاه‌ترا شترمرغ در سوراخی در شن (الزمل = شن) تخم‌گذاری می‌کند و هر سه یا چهار شترمرغ تخم‌هایشان را در یک مکان می‌گذارند. و تخم‌های شترمرغ «الادحي» نامیده می‌شود. و شترمرغ‌ها به نوبت در طول روز روی تخم‌ها می‌خوابند در حالی‌که تر در شب به آن (کار) می‌پردازد. و «ادحي» بزرگ‌ترین تخم در دنیای پرنده‌گان است!

۳۶ ۴ در مورد شترمرغ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) از ویژگی‌های آن بلندی گردن و پاهایش است! (✓)
- (۲) پَر را بر روی بدنش می‌بینیم به جز گردن و سرا (✓)
- (۳) بال‌هایش کوچک هستند مناسب حجم بزرگش نیستند! (✓)
- (۴) تنها پرنده‌ای که نمی‌تواند پرواز کند، شترمرغ است! (✗)؛ در متن گفته شترمرغ نمی‌تواند پرواز کند، اما نگفته تنها پرنده‌ای است که نمی‌تواند پرواز کند. هستند پرنده‌های دیگری هم که نمی‌توانند در آسمان و در مسافت‌های زیاد پرواز کنند.

۳۷ ۳ [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) پرنده‌ای بزرگ‌تر از شترمرغ وجود نداشته است! (✗)؛ توجه کنید که در متن قید «الآن» آمده است «إِنَّ أَكْبَرَ طَائِرٍ يَعِيشُ الْآنَ عَلَى سَطْحِ الْأَرْضِ: الآن پرنده‌ای بزرگ‌تر از شترمرغ نیست. اما در گذشته‌ها چه بسا پرنده‌ای بزرگ‌تر بوده است.»
- (۲) در پاهای ظلیم (نر شترمرغ) فقط دو انگشت است! (✗)؛ چرا؟ چون هر پای او دو انگشت دارد، پس دو پایش چهار انگشت خواهد داشت.
- (۳) ماده شترمرغ فقط داخل شن‌ها تخم‌گذاری می‌کند! (✓)؛ با توجه به «تَبْيِضُ التَّعَامَةَ فِي حُفْرَةٍ بِالرَّمْلِ وَ ...»
- (۴) بال‌های شترمرغ زمانی که راه می‌رود باعث توازن می‌شود! (✗)؛ چون «راه رفتن» طبیعتاً با سرعت بسیار کم است؛ در حالی‌که در متن آمده است که «... عِنْدَمَا تَجْرِي بِسُرْعَةٍ عَالِيَةٍ» بنابراین بال‌ها در هنگام سرعت بالا نه هنگام راه رفتن باعث توازن شترمرغ هستند.

۳۸ ۱ در مورد «ظلمیم» (شترمرغ نر) گزینه درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نقش مادر را هنگام شب انجام می‌دهد! (✓)؛ با توجه به «... بَيْنَمَا يَقُومُ الذَّكَرُ بِذَلِكَ لَيْلاً»
- (۲) رنگ پَرش برخلاف ماده سفید است! (✗)؛ رنگش سیاه است به جز قسمت دم.
- (۳) کوچک‌تر از شترمرغ ماده است! (✗)؛ برعکس، نعامه (ماده) کوچک‌تر است.
- (۴) با شترمرغ ماده در تعداد انگشت‌ها تفاوت دارد! (✗)؛ اصلاً چنین مطلبی در متن نیامده است.

۳۹ ۳ در مورد تخم‌های شترمرغ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) هیچ تخمی از آن بزرگ‌تر نیست! (✓)؛ با توجه به آخرین جمله متن.
- (۲) عرب آن را «إدحی» می‌نامد! (✓)
- (۳) سه یا چهار تایی آن در یک سوراخ گذاشته می‌شود! (✗)؛ چون در متن گفته سه یا چهار شترمرغ ماده تخم‌هایشان را در یک مکان یا سوراخ می‌گذارند نه سه یا چهار تخم!
- (۴) زمانی که خورشید غروب می‌کند، رها نمی‌شوند! (✓)؛ با توجه به «... يَقُومُ الذَّكَرُ بِذَلِكَ لَيْلاً.»

گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ - ۴۲):

۴۰ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَقْدِرُ» ثلاثی مجرد است و طبیعتاً مصدرش در باب «تفعیل» نیست!
- (۲) «لا» در «لا تَقْدِرُ»: نمی‌تواند» طبیعتاً «لا»ی نفی است.
- (۳) «لا تَقْدِرُ»؛ «لِلغَائِبَةِ» است نه «لِلْمَخَاطَبِ».

۴۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «لِلغَائِبَةِ» درست است نه «لِلْمَخَاطَبِ».
- (۳) «تَجْرِي» ثلاثی مجرد است و مصدرش نمی‌تواند در باب «إفعال» باشد. مصدر این فعل «جریان» است. فاعل همیشه بعد از فعل است نه قبل از فعل پس «النعامة» نمی‌تواند فاعل باشد.
- (۴) حروف اصلی آن «ج ر ي» است و جمله فعلیه است.

۴۲ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۲) «الطيران» مجرور به حرف جرّ است و مثنی هم نیست.
 - (۳) «الطيران» به وزن هیچ‌یک از مصادر افعال مزید نیست؛ پس مصدر ثلاثی مزید نمی‌باشد و مصدر فعل ثلاثی مجرد «طَارَ، يَطِيرُ» است.
- گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۳ - ۵۰):

۴۳ ۲ «مُعْجَبَةٌ» درست است؛ چون اسم مفعول است.

۴۴ ۱ «النُّظَارَةُ: عینک» نادرست تعریف شده است: کسی که بسیار به چیزها نگاه می‌کند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «الإِنَاءُ: ظرف»؛ ظرفی که در آن آب یا غذا قرار داده می‌شود!
- (۳) «الْوَكْنَةُ: آشیانه»؛ لانه پرنده‌ها و پناهگاه آنان!
- (۴) «الغداة: صبحگاه»؛ آغاز صبح و روز جدید!

۴۵ ۱ «أبیات» جمع مکسر «بیت» است و نباید به اشتباه جمع مؤنث سالم گرفته شود!

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «فَلَوَات» جمع مؤنث سالم است.
- (۳) «فَقْدَرَات» جمع مؤنث سالم است.
- (۴) «مُشَاهَدَات» جمع مؤنث سالم است.

۴۶ ۲ در گزینه (۲) «خَيْر» به معنای «خیر و خوبی» است و اسم تفضیل نیست، اما در سایر گزینه‌ها «خَيْر» معنای «بهتر، بهترین» دارد و اسم تفضیل است.

ترجمه: هر که مردم به خیر او امید ندارند، با او هم‌نشینی نکن!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) بهترین کارها، میانه‌ترین آن‌هاست!
- (۳) بهترین سخن، سخن «لا إله إلا الله» است!
- (۴) از طمع‌ها دوری کن؛ که این برای‌ت بهتر است!

۵۲ ۲ پیامبر (ص) در وصف امیرالمؤمنین می‌فرماید: «این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ‌ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق‌ترین شما در داوری بین مردم، بهترین شما در رعایت مساوات و ارجمندترین شما نزد خداست». در همین هنگام این آیه بر پیامبر نازل شد و پیامبر آن را قرائت کردند: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ: کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند اینان بهترین مخلوقات‌اند».

۵۳ ۴ حدیث امام باقر (ع) مؤید اعجاز محتوایی «جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن» است و منظور از آن چه موردنیاز است، نیازهای مربوط به برنامه زندگی و هدایت انسان‌هاست، یعنی همان نیازهایی که پیامبران به خاطر آن‌ها فرستاده شده‌اند.

۵۴ ۴ امام باقر (ع) (محمدبن علی) به یکی از یاران خود فرمود: «ای محمدبن مسلم! گناهان مؤمن، وقتی که از آن‌ها توبه کند، بخشیده شده است. پس مؤمن باید بعد از توبه‌کردن عمل را از نو آغاز کند و زندگی را از سرگیرد. البته آگاه باش که این امتیاز فقط برای اهل ایمان است»، عمل نو و زندگی دوباره با حدیث نبوی که فرموده‌اند: «الَّتَائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ: کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده است» مرتبط است.

۵۵ ۲ یکی از دلایل تجدید نبوت و یا آمدن پیامبران متعدد، رشد تدریجی سطح فکر مردم است که در واقع پیامبران همان اصول ثابت دین الهی را در خور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان می‌کنند. یکی دیگر از دلایل تجدید نبوت، تحریف تعلیمات پیامبر پیشین است؛ به علت ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت، تعلیمات انبیا به تدریج فراموش می‌شد (نسیان).

۵۶ ۲ آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ: خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد» درباره تکرار توبه‌ای است که اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از خداوند نیست، بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود.

۵۷ ۲ خداوند در قرآن کریم، پیامبر اکرم (ص) را «خاتم النبیین» معرفی می‌کند: «و لکن رسول الله و خاتم النبیین: بلکه [او] فرستاده خدا و پایان بخش پیامبران است». پیامبر اکرم (ص) نیز در اجتماعات مختلف، خود را به عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان، کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد، مردم فریب او را نخوردند و بدانند که او پیامبر واقعی نیست.

۵۸ ۳ حدود سه سال از بعثت گذشته بود که این فرمان از جانب خداوند برای پیامبر آمد: «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ: خویشان نزدیکت را اذکار کن» برای انجام این دستور، رسول خدا (ص) چهل نفر از بزرگان بنی‌هاشم را دعوت کرد و درباره اسلام با آنان سخن گفت و آنان را به دین اسلام فراخواند و از آنان برای ترویج و تبلیغ اسلام، کمک خواست.

۵۹ ۲ پیامبر اکرم (ص) فرموده‌اند: «چهار رفتار نسبت به گناه از خود گناه بدتر است. یکی از آن‌ها اصرار بر گناه با زبان و عمل است». مثلاً بگوئیم خوب کردم که رشوه گرفتم، باز هم رشوه می‌گیرم.

۴۷ ۲ «الأغلی» و «الأشقل» اسم تفضیل‌اند.

ترجمه: مرغ مگس به بالا و پایین پرواز می‌کند!

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) فقط «اکبر» اسم تفضیل است. دقت کنید که «الأزرق» اسم رنگ است و اسم تفضیل نیست.

ترجمه: نهدنگ آبی بزرگ‌ترین موجودات زنده در دنیا به شمار می‌آید! (۲) «الأقل» اسم تفضیل است.

ترجمه: دارکوب در تائیه دست کم، ده بار به درخت نوک می‌زند! (۴) فقط «شر» اسم تفضیل است.

ترجمه: هر که بدی کند در حق کسی که به او خوبی کرده است، پس او بدترین مردم است!

۴۸ ۴ «مَوْضِع» اسم مکان، «الْمُتَوَاضِع» و «الْمُتَكَبِّر» اسم فاعل و «الجبار» اسم میالغه هستند. بنابراین در این گزینه اسم مفعول نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الشعراء» جمع «الشاعر» اسم فاعل و «مَمْزُوجَة» اسم مفعول است.

(۲) «المُلَمَّع» اسم مفعول و «حَافِظٌ» اسم فاعل است.

(۳) «الصَّالِحِينَ» اسم فاعل و «الْمُنْكَر» اسم مفعول است.

۴۹ ۱ دو اسم تفضیل «خَيْر» و «أَوْسَط» و مضاف‌إلیه «الأمر» و ضمیر «ها» وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «ما أَرْضَى»: خشنود ساخت «فعل ماضی، در باب «إفعال» است نه اسم تفضیل.

(۳) اسم تفضیل «أَحَبُّ» و «أَنْفَع» وجود دارد. اما اسم فاعل نداریم.

دقت کنید: «عباد» جمع مکتب «عبد» است.

(۴) «أَنْقَلُ»: سنگین‌تر «اسم تفضیل است، اما «المیزان» اسم مکان نیست!

۵۰ ۴ «ما»ی شرطیه است و «أَضْمَرَ» فعل شرط و «أَطَهَّرَ» جواب آن است.

ترجمه: «هر آن‌چه را انسان مخفی کند، زبان آن را آشکار می‌سازد!»

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) «ما»ی موصولی است. دقت کنید که «ما» برای شرطی بودن، شرایط خاص خودش را دارد، از جمله این‌که جواب شرط فعل و یا جمله اسمیه همراه با «فاء» باشد. هم‌چنین «موجود» نمی‌تواند جواب شرط باشد؛ چون یک اسم است.

ترجمه: آن‌چه دنبالش می‌گردی، در آن فروشگاه است!

(۲) «ما»ی تعجبیه در اسلوب «ما أفعل» است.

ترجمه: گل‌هایی که این مهاجم می‌زند، چقدر شگفت‌انگیز است!

(۳) «ما»ی نافییه است.

ترجمه: هیچ پیشرفت درسی در این دانش‌آموز نمی‌بینیم!

دین و زندگی

۵۱ ۲ چون فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد، بنابراین وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد و خداوند متعال در این باره می‌فرماید: «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ: خدا بهتر می‌داند رسالتش را کجا قرار دهد».

۶۰ ۲ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند...»

رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری محبت‌آمیز بود که مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند... این موضوع مؤید «محبت و مدارا با مردم» یکی از ابعاد رهبری پیامبر (ص) می‌باشد.

۶۱ ۱ تحدی و مبارزه‌طلبی قرآن در مورد آوردن (اتیان) سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های قرآن که نهایت عجز و ناتوانی مخالفان اسلام را نشان می‌دهد و آسان‌ترین راه (اسهل طرق) برای غیرالهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است و این موضوع در آیه شریفه: «أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ: آیا می‌گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.» ذکر شده است.

۶۲ ۳ شرط‌بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است.

اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دورشدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

۶۳ ۳ با این‌که سال‌ها بعد، منع نوشتن حدیث پیامبر (ص) برداشته شد و حدیث‌نویسی رواج یافت، اما به دلیل عدم حضور اصحاب پیامبر (ص) در میان مردم به دلیل فوت یا شهادت، احادیث زیادی جعل یا تحریف شد. برخی از دنیاطلبان، برای نزدیکی به حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، احادیثی از قول پیامبر اکرم (ص) جعل می‌کردند و از حاکمان جایزه می‌گرفتند.

۶۴ ۴ در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک (تطبیق و پویایی) داده است، این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند که این موضوع اشاره به «وجود قوانین تنظیم‌کننده» دارد.

۶۵ ۳ قرآن کریم در آیات ۸ تا ۱۰ سوره شمس می‌فرماید: «فَالهَمَّهَا فجورها و تقواها قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَ قَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا: آن‌گاه [تشخیص] بدکاری و پرهیزکاری را به آن [نفس انسان] الهام کرد. که هرکس آن را پاک گردانید، قطعاً رستگار شد و هرکس آن را آلوده کرد، قطعاً محروم شد.» رمز و راز، فلاح و رستگاری انسان را تزکیه نفس معرفی می‌کند و موضوعات گزینه‌های (۱) و (۲) از این آیات برداشت نمی‌شود و در گزینه (۴) تشخیص بدکاری از پرهیزکاری تابع (معلول) نفس ملهمه انسان است (نه متبوع و علت).

۶۶ ۴ با توجه به آیه شریفه: «رَسُولًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِيَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ...: رسولانی (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند، اما بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد...»

خداوند با ارسال رسولانی بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده راه اعتراض و بهانه‌جویی را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است زیرا اگر خداوند به سؤال‌های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند انسان در قیامت می‌تواند بگوید که فرستاده‌ای به سوی ما نیامد تا به سؤالاتمان پاسخ دهد و اگر بود ما گمراه نمی‌شدیم.

۶۷ ۴ وقتی مردم از محتوای آیه ولایت: «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ: همانا ولی شما فقط خداوند و رسول او و کسانی‌اند که ایمان آورده‌اند. همان ایمان‌آوردگانی که نماز را بر پا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌دهند.» با خبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا (ص) نیز، ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد و یکی از ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان اقامه نماز است «الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ» که در آیه ولایت مذکور است.

۶۸ ۱ اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی (مرجعیت دینی) معصوم نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می‌شود و اعتماد مردم به دین از دست می‌رود (رد گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴)) و اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند (بخش دوم همه گزینه‌ها صحیح است).

۶۹ ۱ انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود «أَسَاءُوا السَّوْأَى»، به تدریج به گناه عادت می‌کند و به جایی می‌رسد که همه حقایق حتی خدا را انکار می‌کند و عبارت «أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ» بیان می‌کند که اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می‌شود، شخصیت آلوده و وحشتناک فردای خود را ببیند، به شدت از آن بیزاری می‌جوید و دوری می‌کند.

۷۰ ۴ انحرافات هم‌چون قمار و شراب و ... مصداقی از انحرافات دوران جاهلیت قبل از اسلام است که این موضوع در آیه «... إِنقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ...» مشهود است.

۷۱ ۳ ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر اکرم (ص) باعث شد، بسیاری از مردم و محققان (اهل تحقیق) از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره بمانند و به ناچار، سلیقه شخصی را در احکام دینی دخالت دهند و گرفتار اشتباهات بزرگ شوند. برخی از عالمان وابسته به بنی‌امیه و بنی‌عباس و گروهی از علمای اهل کتاب (یهودی و مسیحی) ... به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی، مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان پرداختند، برخی در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی (ضلالت) بسیاری از مسلمانان شد.

۷۲ ۳ ممکن است برخی انسان‌ها بسیاری از منع‌ها را دوست نداشته باشند، اما خداوند به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند، نه دوست داشتن یا نداشتن مردم، قرآن می‌فرماید: «... و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید ... و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید»، که در این آیه صفت علم الهی مورد تأکید قرار گرفته است.

۷۳ ۳ این بیت مرتبط با یکی از حیل‌های شیطان یعنی ناامید کردن از رحمت الهی است، که انسان با خود می‌گوید که کار از کار گذشته و پرونده عمل نزد خداوند آن قدر سیاه است که دیگر توبه‌ام پذیرفته نیست، در حالی که آدمی، هر قدر هم که بد باشد، اگر واقعاً توبه کند و نادم و پشیمان شود، حتماً خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد.

۷۴ ۴ امام علی (ع) فرمودند: «کار را واژگون کرده‌ای! می‌خواهی حق و باطل را به وسیله شخصیت‌ها بشناسی، در حالی که شخصیت‌ها هستند که باید با مقیاس حق، سنجیده شوند. ابتدا حق را بشناس تا بتوانی اهل آن را بشناسی، و نیز ابتدا باطل را بشناس تا بتوانی اهل آن را شناسایی کنی.»

۸۰ ۴ اینترنت می‌تواند استفاده شود تا به مقادیر زیادی از اطلاعات

به شکل متن، تصاویر، صدا و ویدیو دسترسی داشت.

(۱) تصور کردن، مجسم کردن

(۲) قادر ساختن؛ ممکن ساختن

(۳) آفریدن، خلق کردن؛ ساختن

(۴) دست یافتن به، دسترسی داشتن به

۸۱ ۱ ما باید آزمون‌های منظم بگیریم برای این که پیشرفت

دانش‌آموزانمان را در انگلیسی اندازه‌گیری کنیم.

(۱) اندازه‌گیری کردن؛ بالغ بودن بر (۲) فراهم کردن؛ در اختیار گذاشتن

(۳) ادعای ... را کردن، مدعی ... شدن (۴) دنبال ... گشتن، پی ... بودن

۸۲ ۳ گران‌ترین بخش این دستگاه صفحه نمایش آن است، که حدود

۶۰ دلار قیمت دارد و در کره جنوبی تولید می‌شود.

(۱) گیاه، زستی (۲) اندام

(۳) دستگاه، وسیله (۴) نقشه، برنامه، طرح

۸۳ ۳ اصطلاح اعتیاد معمولاً به هر دو وابستگی فیزیولوژیک و

جسمی به هر ماده‌ای اشاره دارد، به خصوص مواد مخدر.

(۱) ترجیح؛ اولویت (۲) سبک زندگی

(۳) اعتیاد (۴) تخفیف

۸۴ ۲ در ارباب حلقه‌های جی. آر. آر. تالکین، حلقه جادویی بیلبو او

را نامرئی می‌کرد، بنابراین او توانست گنج اژدها را بدون دیده شدن بدزدد.

(۱) ناموجود، خارج از دسترس (۲) نامرئی، نادیدنی

(۳) ناراحت؛ سخت، دشوار (۴) نامحتمل، غیرمحمتمل

۸۵ ۱ کشور مالت توانسته است تا فرهنگش را به رغم تماسش با

تأثیرات خارجی در طول ۶,۰۰۰ سال تاریخش حفظ کند.

(۱) با وجود، به رغم (۲) گذشته از، علاوه بر

(۳) به جزء، به غیر از (۴) به جای، در عوض

۸۶ ۲ وقت رانندگی، اگر بسیار آهسته‌تر از ترافیک پیرامون رانندگی

کنید، رانندگان دیگر ممکن است بی‌حوصله شوند و سعی کنند از تو عبور کنند.

(۱) پیوسته، مداوم، بی‌وقفه

(۲) پیرامون، اطراف

(۳) متفاوت، مختلف؛ متمایز

(۴) ساکت، بی‌سروصدا، آرام؛ خلوت

۸۷ ۴ در هنگام پر کردن موقعیت‌هایی که هر از گاهی خالی می‌شوند،

ما عموماً به متقاضیان باتجربه اولویت می‌دهیم.

(۱) به تدریج، به مرور (۲) به طور مستقیم، مستقیماً

(۳) با احتیاط، با مراقبت (۴) معمولاً، به طور کلی، عموماً

۷۵ ۳ داستان‌های خرافی که علمای اهل کتاب به ظاهر مسلمان، برای مردم نقل می‌کردند، به کتاب‌های تاریخی و تفسیری راه یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان شد.

برخی از دنیاطلبان، برای نزدیکی به حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، احادیثی از قول پیامبر اکرم (ص) جعل می‌کردند و از حاکمان جایزه می‌گرفتند.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳ او آن جور آدمی است که تمام مدت درباره خودش صحبت

می‌کند و لحظه‌ای که موضوع را عوض کنی، [دیگر] هیچ علاقه‌ای نشان نمی‌دهد.

توضیح: با توجه به گزینه‌ها و مفهوم جمله در جای خالی به ضمیر موصولی

مناسب برای انسان نیاز داریم (رد گزینه (۱)) و با توجه به این که پس از جای

خالی فعل آمده، این ضمیر موصولی باید ضمیر موصولی فاعلی مناسب انسان

باشد (درستی گزینه (۳)).

۷۷ ۴ پدر من از یک حساسیت نادر رنج می‌برد و باید یک داروی

به خصوص را تمام مدت در جیبش همراه [خود] ببرد.

توضیح: یک بار ترتیب کلی جمله در زبان انگلیسی را مرور کنیم تا پاسخ این

سؤال نیز مشخص شود:

(قید زمان) + (قید مکان) + (قید حالت) + (مفعول) + فعل + فاعل

همان طور که مشخص است در این جای خالی نیز ابتدا باید مفعول

(a special medicine) بیاید و پس از آن قید مکان (in his pocket) و

نهایتاً قید زمان (all the time) بیاید.

۷۸ ۲ شاید اگر بیشتر با مادرت تماس می‌گرفتی، در مورد این

مشکلاتی [که] برای یکی دو ماه گذشته درگیرشان بوده، می‌دانستی.

توضیح: از لحن سرزنش‌آمیز جمله مشخص است که مخاطب چندان با

مادرش در تماس نیست و گوینده قصد توصیف شرایطی غیرواقعی در زمان

حال را دارد که اگر گوینده بیشتر با مادرش تماس می‌گرفت، وضعیت به گونه

دیگری بود. با توجه به این توضیح، ساختار شرطی نوع ۲ مدنظر است. در این

ساختار، در بند شرط به فعل در زمان گذشته ساده و در بند جواب شرط به

ساختار آینده در گذشته ساده (فعل ساده + would) نیاز است که در گزینه

(۲) دیده می‌شود.

۷۹ ۱ A: آیا برای سفارش دادن آماده‌اید، جناب؟

B: بله لطفاً. ما دو قهوه می‌خواهیم، می‌توانید کمی شیر هم به یکی از آن‌ها

اضافه کنید؟

توضیح: واژه "coffee" هم به صورت غیرقابل شمارش (در معنای کلی قهوه)

و هم به صورت قابل شمارش (در معنای یک فنجان قهوه) کاربرد دارد. اگر

مفهوم غیرقابل شمارش را به کار می‌گرفتیم، دیگر نمی‌توانستیم آن‌طور که پس

از جای خالی می‌بینیم، "coffees" را به صورت جمع بیاوریم و آن وقت به

واحد شمارش مناسبی برای قهوه نیاز داشتیم که معمولاً "cup" است (رد

گزینه‌های (۳) و (۴)). از طرفی "milk" که پس از جای خالی دوم آمده،

اسمی غیرقابل شمارش است و باید به همراه "a little" توصیف شود.

دقت کنید، صفت شمارشی "a few" برای اسامی قابل شمارش می‌آید و

اسم پس از آن به صورت جمع می‌آید.

پژوهشگران مشغول کار بر روی سیستم‌های یادگیری ماشینی هستند تا موارد کووید-۱۹ را با صداهای سرفه یک فرد شناسایی کنند. یک سیستم نرخ موفقیت بالایی در تشخیص کووید-۱۹ در افرادی با هیچ علامت جسمی از بیماری نشان داده است. چنین ابزاری می‌تواند در مبارزه علیه کووید-۱۹ که می‌تواند از افرادی که حتی نمی‌دانند عفونی شده‌اند، سرایت پیدا کند، مهم باشد.

پژوهشگران در مؤسسه فناوری ماساچوست، MIT، به تازگی مقاله‌ای منتشر کرده‌اند [که] نتایج این سیستم را گزارش می‌دهد. این تیم یک مدل هوش مصنوعی (AI) ساخته تا صداهای افرادی را که یک سرفه زورکی می‌کنند، بیازماید. این صداها از افرادی که آن‌ها را روی کامپیوترها یا دستگاه‌های همراه ضبط کردند، جمع آوری شد.

افراد آن گاه این صداهای ضبط‌شده را از طریق اینترنت یا دستگاه‌هایشان به پژوهشگران فرستادند. پژوهشگران گزارش دادند [که] آن‌ها بیش از ۷۰,۰۰۰ صدای ضبط‌شده دریافت کردند [که] بالغ بر حدود ۲۰۰,۰۰۰ نمونه سرفه مجزا می‌شد. این تیم آن گاه این مدل را به صداهای سرفه و همچنین واژه‌های صحبت‌شده تمرین داد.

وقتی این صداهای ضبط‌شده جدید سرفه به سیستم وارد شدند، پژوهشگران گزارش دادند [که] «این [سیستم] به درستی ۹۸/۵ درصد از سرفه‌ها را از افرادی [که] کووید-۱۹ تأییدشده داشتند، شناسایی کرد.» این مدل همچنین ۱۰۰ درصد از سرفه‌ها را در افرادی که گزارش دادند تست ویروسشان مثبت شده ولی هیچ نشانه‌ای از بیماری نداشتند، تشخیص داد.

۹۳ ۲ هدف نویسنده در این متن چیست؟

(۱) توضیح دادن [این که] چگونه می‌توانیم یک مورد کووید-۱۹ را با سرفه‌ها تشخیص دهیم

(۲) معرفی کردن یک مدل جدید AI که می‌تواند به این همه‌گیری کمک کند

(۳) تأکید کردن بر اهمیت شناسایی زودهنگام موارد کووید-۱۹

(۴) توضیح دادن [این که] چگونه مدل‌های AI می‌توانند با پردازش کردن داده‌های خام بیاموزند

۹۴ ۳ تمام موارد زیر در مورد این سیستم جدید نادرست هستند، به جز _____.

(۱) تمرین دادن آن فقط شامل داده‌ها از افرادی [که] کووید-۱۹ تأییدشده داشتند، می‌شد

(۲) این [سیستم] فقط یک نمونه سرفه از هر فرد دریافت کرد

(۳) اطلاعاتی [که] دریافت کرد شامل هم صدای سرفه‌ها و هم واژه‌های صحبت‌شده بود

(۴) این [سیستم] تمام موارد کووید-۱۹ تأییدشده را به درستی شناسایی می‌کرد

۹۵ ۴ ضمیر زیرخط‌دار "they" در پایان متن به "people" اشاره دارد.

(۱) سرفه‌ها (۲) نشانه

(۳) پژوهشگران (۴) افراد

در [سال] ۱۹۶۳ یک کشیش تعمیدی از آلاباما ۲۵۰,۰۰۰ نفر را در یک راهپیمایی در واشنگتن دی. سی. رهبری کرد و یک سخنرانی تکان‌دهنده و قدرتمند انجام داد. او مارتین لوتر کینگ جونیور بود و مأموریتش در زندگی دست یافتن به برابری و آزادی برای آمریکایی‌های آفریقایی از طریق روش‌های صلح‌آمیز بود. تحت رهبری او، جنبش حقوق مدنی پیروزی‌های زیادی در برابر قوانین جداسازی کسب کرد؛ قوانینی که از رأی دادن سیاه‌پوستان جلوگیری می‌کرد، سیاه‌پوستان را در مدارس و جاهای دیگر از سفیدپوستان جدا می‌کرد و به سفیدپوستان موقعیت‌های بهتر و آزادی بیشتری می‌داد. مارتین لوتر کینگ جونیور مردم را به انجام دادن اعتراض غیرخشونت‌آمیز تشویق می‌کرد: [مانند] تظاهرات‌ها، «بست‌نشینی‌ها» و نافرمانی مسالمت‌آمیز قوانین جداسازی. کینگ چندین بار به زندان رفت و با تهدیدهای مداوم به خشونت و مرگ مواجه بود، ولی او به تلاش کردن برای حقوق مدنی ادامه داد. کینگ در [سال] ۱۹۶۸ ترور شد اما رؤیایش برای یک کشور بدون تبعیض نژادی امروز [نیز] ادامه دارد.

۸۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسم "speech" را نمی‌توان با استفاده از دو قید "movingly" و "powerfully" توصیف کرد و برای توصیف اسم باید حتماً از صفت استفاده کرد.
(۲) اگر قصد توصیف یک صفت به کمک قید را داشته باشیم، باید این قید را پیش از صفت بیاوریم و آوردن قید (powerfully) بعد از صفت (moving) نادرست است.

(۳) ترتیب درست اسم، صفت، قید و حرف تعریف به صورت زیر است که در این گزینه کاملاً به هم ریخته است:

اسم + صفت + قید + حرف تعریف

۸۹ ۲

(۱) برابر، مساوی (۲) صلح‌آمیز، مسالمت‌آمیز
(۳) ممنون، متشکر، قدردان (۴) امیدوار؛ امیدوارکننده، امیدبخش

۹۰ ۳

(۱) گذراندن؛ خرج کردن
(۲) فرار کردن (از)، گریختن (از)
(۳) جلوگیری کردن از؛ پیشگیری کردن از
(۴) اهمیت دادن؛ نگران بودن

۹۱ ۲ توضیح: پس از صفت شمارشی "several" همواره به یک اسم قبل شمارش جمع نیاز داریم (ردگزینه‌های (۱) و (۴)). از سوی دیگر، اگر چه "timing" می‌تواند یک اسم به حساب بیاید ولی معنای «زمان‌بندی، تنظیم زمان و ...» را خواهد داشت که مناسب این جای خالی نیست (ردگزینه (۳)).

۹۲ ۱

(۱) ادامه داشتن، ادامه یافتن، ادامه دادن
(۲) بهبود یافتن؛ پیشرفت کردن
(۳) مقایسه کردن، سنجیدن
(۴) به پایان رساندن؛ نتیجه گرفتن (که)

۹۹ ۳ بر اساس متن، تمام موارد زیر در مورد گوریل‌ها درست هستند، به جز
(۱) آن‌ها حیواناتی اجتماعی هستند و در خانواده‌ها زندگی می‌کنند
(۲) ژنتیک آن‌ها بسیار شبیه انسان‌ها است
(۳) آن‌ها می‌جنگند تا بدن‌هایشان را فعال و سالم حفظ کنند
(۴) گوریل‌های مرد بر سر زن‌ها می‌جنگند

۱۰۰ ۱ عبارت "in turn" (در نتیجه) در پاراگراف ۳ می‌تواند به بهترین نحو با "as a result" جایگزین شود.
(۱) در نتیجه (۲) با وجود این
(۳) در این میان، در همین حین (۴) احتمالاً

ریاضیات

۱۰۱ ۳ جمله‌نهم ۱۶، ۲۵، ۳۳، ۴۰، ۴۶، ۵۱، ۵۵، ۵۸، ۶۰
-۲ -۳ -۴ -۵ -۶ -۷ -۸ -۹
تعداد نقاط به ترتیب برابر است با: ۱، ۳، ۶، ۱۰، ...

۱۰۲ ۳ که این الگو همان اعداد دنباله مثلثی با جمله عمومی $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$ است. بنابراین برای شکل صدم داریم:

$$a_{100} = \frac{100(100+1)}{2} = 50(101) = 5050$$

$$a_n = \frac{n(-1)^{n+1}}{n+1}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = \frac{1(-1)^{1+1}}{1+1} = \frac{(-1)^2}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_2 = \frac{2(-1)^{2+1}}{2+1} = \frac{2(-1)^3}{3} = -\frac{2}{3}$$

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = \frac{3(-1)^{3+1}}{3+1} = \frac{3(-1)^4}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\xrightarrow{n=4} a_4 = \frac{4(-1)^{4+1}}{4+1} = \frac{4(-1)^5}{5} = -\frac{4}{5}$$

جملات دنباله به صورت $\frac{1}{2}, -\frac{2}{3}, \frac{3}{4}, -\frac{4}{5}, \dots$ هستند و حاصل ضرب ده جمله اول آن برابر است با:

$$\left(\frac{1}{2}\right)\left(-\frac{2}{3}\right)\left(\frac{3}{4}\right)\left(-\frac{4}{5}\right) \times \dots \times \left(\frac{9}{10}\right)\left(-\frac{10}{11}\right) = -\frac{1}{11}$$

$$a_{n+1} = \begin{cases} 7a_n - 1, & \text{فرد } n \\ \frac{1}{2}a_n, & \text{زوج } n \end{cases}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = 7a_1 - 1 = 7(5) - 1 = 35 - 1 = 34$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{1}{2}a_2 = \frac{1}{2}(34) = 17$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = 7(17) - 1 = 119 - 1 = 118$$

$$\xrightarrow{n=4} a_5 = \frac{1}{2}a_4 = \frac{1}{2}(118) = 59$$

۹۶ ۱ کدام یک از موارد زیر به بهترین نحو ساختار متن را توصیف می‌کند؟

- (۱) یک مدل جدید AI، توسعه آن براساس داده‌هایی که دریافت کرد و نتایج را معرفی می‌کند.
(۲) یک مدل جدید AI را معرفی می‌کند و سپس [در مورد این‌که] واقعا چه قدر می‌تواند مورد اعتماد باشد، صحبت می‌کند.
(۳) توضیح می‌دهد [که] چگونه مدل‌های AI توسعه می‌یابند و سپس مثالی مرتبط با کووید-۱۹ ارائه می‌دهد.
(۴) توضیح می‌دهد [که] چگونه مدل‌های AI توسعه می‌یابند و سپس یک اصلاح در مورد این فرایند پیشنهاد می‌دهد.

گوریل‌ها حیوانات بسیار اجتماعی‌ای هستند - تا یک نقطه‌ای. دانشمندان می‌گویند [که] مناطق شلوغ می‌تواند پشت‌نقره‌ای‌ها را خشن‌تر کند. پشت‌نقره‌ای‌ها گوریل‌های کوهی بالغ مردی هستند که اغلب ناحیه‌ای سفید در طول کمرهایشان دارند. آن‌ها رهبران خانواده‌های گوریل هستند.

گوریل‌های کوهی از لحاظ ژنتیکی شبیه به انسان‌ها هستند. این حیوانات بزرگ بیشتر وقتشان را به خوابیدن، خوردن و تمیز کردن یک‌دیگر می‌گذرانند. آن‌ها اغلب موجوداتی مسالمت‌آمیز هستند. آن‌ها در بخش‌هایی از اوگاندا، جمهوری دموکراتیک کنگو و رواندا زندگی می‌کنند. پژوهشگران به تازگی ۵۰ سال داده را از رواندا مطالعه کرده‌اند. آن‌ها دریافتند که به مقداری [که] تعداد گروه‌های خانوادگی گوریل افزایش یافت، تعداد نبردهای خشونت‌آمیز نیز میان آن‌ها [افزایش پیدا] کرد. اغلب مواقع، پشت‌نقره‌ای‌ها نبردها را پیش می‌بردند. برخی گوریل‌ها مردند، به خصوص نوزادان یا کودکان. این مرگ‌ها، در نتیجه رشد جمعیت را کند کرد.

دیمین کایلاد از دانشگاه دیویس کالیفرنیا، یکی از نویسندگان این پژوهش جدید بود [که] در [نشریه] پیشرفت‌های علمی منتشر شد. او گفت: «مردها می‌جنگند تا از زن‌ها و نوزادانشان در گروه محافظت کنند و زن‌های جدیدی به دست آورند.» این پژوهش دریافت که مقدار جنگیدن نتیجه تعداد کل افراد در منطقه نبود. چیزی که مهم بود تعداد گروه‌های خانوادگی در یک منطقه بود.

۹۷ ۴ بهترین عنوان برای این متن چیست؟

- (۱) شباهت‌های فوق‌العاده میان گوریل‌های پشت‌نقره‌ای و انسان‌ها
(۲) پژوهش نشان می‌دهد چگونه گوریل‌ها از آفریقای مرکزی سر در آوردند
(۳) نقش اجتماعی گوریل‌های مرد در جوامع بزرگ
(۴) پژوهش حاکی است گوریل‌ها در مناطق شلوغ خشن‌تر می‌شوند

۹۸ ۲ پژوهش مورد بحث در این متن نشان می‌دهد که جنگیدن میان گوریل‌ها با افزایش می‌یابد.

- (۱) گوریل‌های بیشتر
(۲) خانواده‌های گوریل بیشتر
(۳) گوریل‌های زن بیشتر
(۴) منابع غذایی کمتر

۱۰۵ | ۲

در الگوی خطی مقدار ثابت اضافه یا کم شده هر جمله به جمله قبل (یا بعد) همان شیب خط است. در این جا داریم:

$$a_n - 2 = a_{n+1}$$

پس $m = -2$ و از آن جا که نمودار تابع از نقطه $(-1, 4)$ می گذرد، با داشتن شیب و مختصات یک نقطه می توان معادله خط را نوشت:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = -2(x - (-1))$$

$$\Rightarrow y - 4 = -2(x + 1) \Rightarrow y = -2x - 2 + 4 \Rightarrow y = -2x + 2$$

که ضابطه دنباله آن به صورت $a_n = -2n + 2$ خواهد بود:

$$a_6 = -2(6) + 2 = -12 + 2 = -10$$

۱۰۶ | ۱ روش اول:

شماره شکل n	۱	۲	۳	...
تعداد دایره ها	۶	۱۰	۱۴	...
	$(4 \times 1) + 2$	$(4 \times 2) + 2$	$(4 \times 3) + 2$	$(4 \times n) + 2$

بنابراین در شکل بیستم تعداد دایره ها برابر خواهد بود با:

$$a_{20} = 4(20) + 2 = 80 + 2 = 82$$

روش دوم: از آن جا که با یک الگوی خطی مواجهیم، مقدار ثابت اضافه شده به هر جمله، همان شیب خط است. $(m = 4)$ حال یکی از نقاط مثلاً نقطه اول به مختصات $(1, 6)$ را انتخاب می کنیم تا معادله خط را بنویسیم:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 6 = 4(x - 1) \Rightarrow y = 4x - 4 + 6$$

$$\Rightarrow y = 4x + 2 \xrightarrow{\text{ضابطه دنباله}} a_n = 4n + 2$$

حال برای یافتن جمله بیستم کافیست به جای n عدد ۲۰ را جایگزین کنیم:

$$a_{20} = 4(20) + 2 = 80 + 2 = 82$$

۱۰۷ | ۱ جملات دنباله را می یابیم:

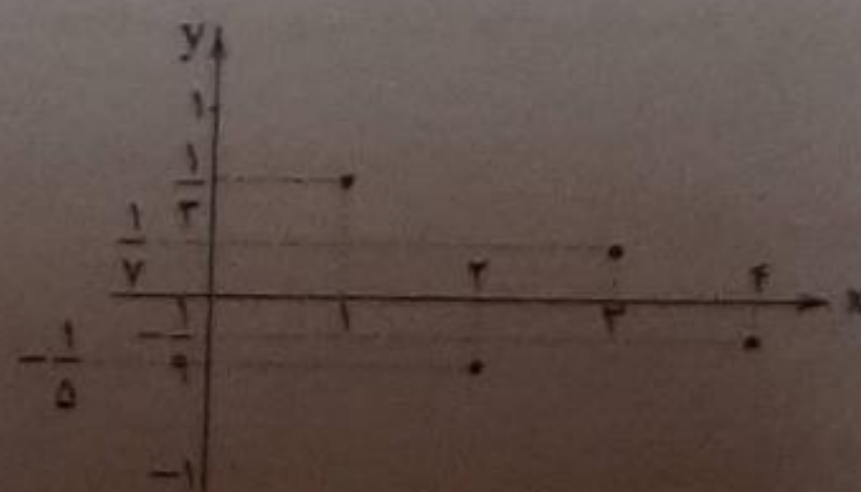
$$a_n = \frac{(-1)^{n-1}}{2n+1}$$

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = \frac{(-1)^{1-1}}{2(1)+1} = \frac{(-1)^0}{3} = \frac{1}{3}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_2 = \frac{(-1)^{2-1}}{2(2)+1} = \frac{(-1)^1}{5} = -\frac{1}{5}$$

$$\xrightarrow{n=3} a_3 = \frac{(-1)^{3-1}}{2(3)+1} = \frac{(-1)^2}{7} = \frac{1}{7}$$

$$\xrightarrow{n=4} a_4 = \frac{(-1)^{4-1}}{2(4)+1} = \frac{(-1)^3}{9} = -\frac{1}{9}$$

۱۰۸ | ۴ جملات دنباله را می یابیم:

$$a_{n+1} = a_n + 2n + 1, a_1 = 1$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = a_1 + 2(1) + 1 = 1 + 3 = 4$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = a_2 + 2(2) + 1 = 4 + 5 = 9$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 + 2(3) + 1 = 9 + 7 = 16$$

جملات دنباله به صورت مقابل است: $1, 4, 9, 16, \dots$

که همان جملات دنباله مربعی با جمله n ام $a_n = n^2$ است پس جمله سی و چهارم دنباله برابر است با:

$$a_{34} = (34)^2 = 1156$$

۱۰۹ | ۴

$$a_n = \left(-\frac{1}{2}\right)^{2n+1} \Rightarrow a_2 = \left(-\frac{1}{2}\right)^{2(2)+1} = \left(-\frac{1}{2}\right)^5 = -\frac{1}{32}$$

$$b_n = \frac{2n - n^2}{n+1} \Rightarrow b_2 = \frac{2(2) - (2)^2}{2+1} = \frac{4-4}{3} = -\frac{0}{3} = 0$$

$$c_n = \frac{4n^2 - 5}{n} \Rightarrow c_2 = \frac{4(2)^2 - 5}{2} = \frac{16-5}{2} = \frac{11}{2}$$

$$16a_2 - 2b_2 - c_2 = 16\left(-\frac{1}{32}\right) - 2\left(-\frac{0}{3}\right) - \frac{11}{2}$$

$$= -\frac{1}{2} + \frac{0}{3} - \frac{11}{2} = -\frac{9}{2} = -4.5$$

۱۱۰ | ۳ با دقت در جملات دنباله داده شده درمی یابیم که هر جمله در

عدد $\frac{1}{2}$ ضرب شده تا جمله بعدی ساخته شود، یعنی:

$$a_{n+1} = \frac{1}{2}a_n, a_1 = 24$$

۱۱۱ | ۱ صورت کسرهای اعداد طبیعی هستند $(a_n = n)$ و مخرج

کسرهای یک رابطه خطی با اختلاف ۲ می سازند، پس جمله عمومی اعداد مخرج کسرهای به صورت $2n + 3$ خواهد بود و در نهایت جمله عمومی این دنباله

به صورت $a_n = \frac{n}{2n+3}$ است و جمله پانزدهم آن برابر است با:

$$a_{15} = \frac{15}{2(15)+3} = \frac{15}{30+3} = \frac{15}{33} = \frac{5}{11}$$

۱۱۲ | ۲ دنباله داده شده یک رابطه خطی را نشان می دهد که اختلاف هر

دو جمله متوالی برابر $+4$ است. یعنی شیب خط $m = 4$ است. جمله اول -2 است پس نقطه $(1, -2)$ را انتخاب می کنیم:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - (-2) = 4(x - 1) \Rightarrow y + 2 = 4x - 4$$

$$\Rightarrow y = 4x - 4 - 2 \Rightarrow y = 4x - 6 \Rightarrow a_n = 4n - 6$$

$$a_n = 94 \Rightarrow 94 = 4n - 6 \Rightarrow 94 + 6 = 4n \Rightarrow 100 = 4n$$

$$\Rightarrow n = \frac{100}{4} = 25$$

۱۱۳ | ۱ دنباله های با رابطه بازگشتی $a_1 = a_2 = 1$

دنباله فیبوناچی است که اعداد آن عبارتند از:

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, \dots$$

در بین گزینه های داده شده، جمله هشتم بر ۳ بخش پذیر است.

$$a_8 = 21, a_9 = 34, a_{10} = 55, a_{11} = 89$$

۲ ۱۲۰

$$(4x^2 + 4x + 1)(2x - 1)^2 = (2x + 1)^2 (2x - 1)^2$$

تجزیه از طریق اتحاد

مربع دو جمله‌ای

$$= ((2x + 1)(2x - 1))^2 = (4x^2 - 1)^2 = 16x^4 - 8x^2 + 1$$

اتحاد مزدوج

ضریب x^2 عدد -8 است.

۱ ۱۲۱

$$(a-1)^2 + 8 = \frac{\text{تجزیه از طریق اتحاد چاق و لاغر}}{((a-1)+2)((a-1)^2 - 2(a-1) + 4)}$$

$$= (a+1)(a^2 - 2a + 1 - 2a + 2 + 4) = (a+1)(a^2 - 4a + 7)$$

عامل $a+1$ وجود دارد.

$$a^2 - b^2 = (a-b)(a+b) \text{ مخرج مشترک عبارات مخرج برابر}$$

است.

$$\frac{a(a-b) + b(a+b) - 2ab}{(a-b)(a+b)} = \frac{a^2 - ab + ab + b^2 - 2ab}{(a-b)(a+b)}$$

$$= \frac{a^2 - 2ab + b^2}{(a-b)(a+b)} = \frac{(a-b)^2}{(a-b)(a+b)} = \frac{a-b}{a+b}$$

کارگر B به تنهایی کار را در X روز تمام می‌کند و کارگر A

در $x-10$ روز. بنابراین کارگر B در هر روز $\frac{1}{x}$ کار و کارگر A، $\frac{1}{x-10}$ کار را

انجام می‌دهند و اگر هر دو با هم کار کنند، کل کار در ۱۲ روز انجام می‌گیرد.

یعنی در هر روز $\frac{1}{12}$ کل کار، پس:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x-10} = \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{x+x-10}{x(x-10)} = \frac{1}{12}$$

$$\Rightarrow \frac{2x-10}{x^2-10x} = \frac{1}{12} \Rightarrow x^2 - 10x = 24x - 120$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x - 24x + 120 = 0 \Rightarrow x^2 - 34x + 120 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-34)^2 - 4(1)(120) = 1156 - 480 = 676$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-34) \pm \sqrt{676}}{2(1)} = \frac{34 \pm 26}{2}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{34+26}{2} = \frac{60}{2} = 30 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{34-26}{2} = \frac{8}{2} = 4 \text{ غق} \end{cases}$$

$$\begin{cases} x_1 = \frac{34+26}{2} = \frac{60}{2} = 30 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{34-26}{2} = \frac{8}{2} = 4 \text{ غق} \end{cases}$$

می‌دانیم ریشه‌های معادله در معادله صدق می‌کنند:

$$\frac{x=2}{a(2)^2 + (a+b)(2) - 3 = 0 \Rightarrow 4a + 2a + 2b - 3 = 0$$

$$\Rightarrow 6a + 2b = 3$$

$$\frac{x=-5}{a(-5)^2 + (a+b)(-5) - 3 = 0 \Rightarrow 25a - 5a - 5b - 3 = 0$$

$$\Rightarrow 20a - 5b = 3$$

$$\begin{cases} 6a + 2b = 3 \\ 20a - 5b = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 30a + 10b = 15 \\ 40a - 10b = 6 \end{cases}$$

$$70a = 21 \Rightarrow a = \frac{21}{70} = \frac{3}{10} = 0.3$$

۴ ۱۱۴

$$a_1 = m = 7, a_{n+1} = \frac{1}{2}(a_n + \frac{7}{a_n})$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = \frac{1}{2}(a_1 + \frac{7}{a_1}) = \frac{1}{2}(7 + \frac{7}{7}) = \frac{1}{2}(8) = 4$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = \frac{1}{2}(a_2 + \frac{7}{a_2}) = \frac{1}{2}(4 + \frac{7}{4}) = \frac{1}{2}(\frac{23}{4}) = \frac{23}{8} \approx 2.875$$

۲ ۱۱۵ با توجه به این که هر سال ۲۰٪ زیان انباشته جبران می‌شود

پس $100\% - 20\% = 80\%$ آن باقی می‌ماند. پس رابطه بازگشتی به صورت زیر

خواهد بود:

$$a_{n+1} = (a_n + 50) \times \frac{80}{100}, a_1 = 400$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = (a_1 + 50) \times \frac{80}{100} = (400 + 50) \times \frac{80}{100} = 450 \times \frac{80}{100} = 360$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = (a_2 + 50) \times \frac{80}{100} = (360 + 50) \times \frac{80}{100} = 410 \times \frac{80}{100} = 328$$

پس از ۲ سال زیان انباشته شرکت ۳۲۸ میلیون تومان خواهد بود.

۱ ۱۱۶

$$\frac{1}{x + \frac{2}{x}} = \frac{1}{\frac{x^2 + 2}{x}} = \frac{x}{x^2 + 2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{x + \frac{2}{x}} = \frac{5}{5x + 4} \Rightarrow \frac{x}{x^2 + 2} = \frac{5}{5x + 4}$$

$$\Rightarrow 5x^2 + 10 = 5x^2 + 4x \Rightarrow 5x^2 + 10 - 5x^2 - 4x = 0$$

$$\Rightarrow -4x = -10 \Rightarrow x = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} = 2.5$$

۱ ۱۱۷

$$2x = \frac{x^2}{3} - 9 \Rightarrow \frac{x^2}{3} - 9 - 2x = 0$$

$$\times(3) \rightarrow x^2 - 6x - 27 = 0 \Rightarrow (x-9)(x+3) = 0$$

$$\begin{cases} x-9=0 \Rightarrow x=9 \\ x+3=0 \Rightarrow x=-3 \end{cases}$$

غیر قابل قبول $x = -3$

عدد مورد نظر ۹ و مربع آن ۸۱ می‌باشد.

۲ ۱۱۸

$$3x^2 + kx - 10 = 0 \Rightarrow a=3, b=k, c=-10$$

$$x_1 \times x_2 = \frac{c}{a} \xrightarrow{x_1=5} 5 \times x_2 = \frac{-10}{3} \xrightarrow{\times 3} 15x_2 = -10$$

$$\Rightarrow x_2 = \frac{-10}{15} = -\frac{2}{3}$$

۳ ۱۱۹

$$\frac{2x+1}{x-3} - \frac{x+4}{x+1} = 4 \Rightarrow \frac{(2x+1)(x+1) - (x+4)(x-3)}{(x-3)(x+1)} = 4$$

$$\Rightarrow (2x^2 + 2x + x + 1) - (x^2 - 3x + 4x - 12) = 4(x-3)(x+1)$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 3x + 1 - x^2 - x + 12 = 4(x^2 - 2x - 3)$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x + 13 - 4x^2 - 4x + 12x + 12 = 0$$

$$\Rightarrow -3x^2 + 10x + 25 = 0 \Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{-b}{a} = \frac{-10}{-3} = \frac{10}{3}$$

۱۳۳ بررسی گزینه‌ها:

- ۱) $(p \leftrightarrow q) \wedge r \equiv (T \leftrightarrow F) \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$
 ۲) $(\sim r \Rightarrow p) \wedge q \equiv (F \Rightarrow T) \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F$
 ۳) $(r \leftrightarrow q) \Rightarrow p \equiv (T \leftrightarrow F) \Rightarrow T \equiv F \Rightarrow T \equiv T$
 ۴) $(p \vee q) \Rightarrow q \equiv ((T \vee F) \Rightarrow F) \equiv (T \Rightarrow F) \equiv F$

۱۳۴

مقدمه ۱: اگر $x < 1$ باشد، آن گاه $x^2 < x$
 مقدمه ۲: $1 < \frac{1}{4} < \frac{1}{3}$ است.

$\therefore \frac{1}{4}$ کوچک‌تر از $\frac{1}{3}$ است.

مجموع مربعات دو عدد $x^2 + y^2 =$

معکوس مربع تفاضل دو عدد $\frac{1}{(x-y)^2} =$

مجموع مربعات دو عدد همواره بزرگ‌تر از معکوس مربع تفاضل آن دو عدد است:

$$x^2 + y^2 > \frac{1}{(x-y)^2}$$

اقتصاد

۱۳۶ الف) رفاه اجتماعی با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها
تحقق می‌یابد.

ب) اهداف اصلی برنامه‌ریزی اقتصادی کشورها: دستیابی به عدالت، کاهش انواع
نابرابری‌ها مثل نابرابری در برخورداری از امکانات، کاهش فاصله درآمدی و ...

ج) $\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} =$ وضعیت توزیع درآمد

د) کاهش فقر و توزیع عادلانه درآمدها می‌تواند انگیزه‌ای قدرتمند جهت
همکاری و مشارکت ملی در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

۱۳۷ الف) سیاست‌های توسعه‌ای در پی بهبود زیرساخت‌ها و توسعه
مناطق محروم کشور هستند.

نکته: سیاست‌های مناسب تجاری و ارزی موجب افزایش توان اقتصادی در
برابر تکانه‌های داخلی و خارجی می‌شود.

۱۳۸ بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) لایحه بودجه پس از تصویب توسط مجلس، قانون بودجه نامیده می‌شود.

ب) دولت تا آذرماه هر سال فرصت تسلیم لایحه بودجه سال بعد به مجلس را
دارد و مجلس تا پایان اسفند آن سال باید لایحه بودجه سال بعد را تصویب کند.

الف) خمس همیشه $\frac{1}{5}$ مال یا همان ۲۰٪ خودمان است؛ پس
تغییر نمی‌کند و ثابت است، اما زکات با توجه به میزان مال تغییر می‌کند؛ یعنی
تصادفی است.

ب) بخشی از اقتصاد دولت و باقی آن مردمی است؛ با کاهش بخش دولتی،
قسمت مردم افزایش می‌یابد و موجب تقویت اقتصاد مردمی می‌شود.

ج) ممکن است در برخی زمینه‌ها بخش خصوصی حاضر به سرمایه‌گذاری نشود،
در این حالت دولت ناچار به سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها می‌شود. خدماتی مثل

آموزش به سرمایه اولیه بسیار زیادی نیاز دارند؛ از این رو دولت آن‌ها را ارائه می‌کند.

د) فقر نسبی یعنی شخصی (با میزان ثابت ثروت و درآمد) نسبت به چند سال قبل
با بعد خود یا در مقایسه با فردی با همان میزان درآمد و ثروت در مکانی دیگر فقیر

باشد. پس اگر فردی با تلاش، درآمد خود را افزایش داد، فقیر نسبی نیست.

۱۲۵ ۱ شرط آن که معادله درجه دوم ریشه مضاعف داشته باشد آن
است که $\Delta = 0$ باشد:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(3)(m-1) = 0$$

$$\Rightarrow 16 - 12m + 12 = 0 \Rightarrow -12m + 28 = 0$$

$$\Rightarrow -12m = -28 \Rightarrow m = \frac{-28}{-12} = \frac{7}{3}$$

۱۲۶ ۳ گزاره جمله‌ای خبری است که می‌تواند درست یا نادرست باشد.

جمله «رنگ زرد شادتر از بقیه رنگ‌هاست» جمله خبری نیست که درستی یا
نادرستی آن را بتوان تعیین کرد.

۱۲۷ ۴ می‌دانیم که:

پس:

$$(q \wedge \sim p) \vee (q \wedge p) \equiv q \wedge (\underbrace{p \vee \sim p}_T) \equiv q \wedge T \equiv q$$

۱۲۸ ۳ گزاره «۱۲۵ مربع کامل است» نادرست است و از آن‌جا که ما با

یک ترکیب دو شرطی مواجه‌ایم و می‌دانیم ترکیب دو شرطی وقتی درست است
که هر دو گزاره هم‌ارزش باشند در نتیجه ارزش گزاره انتزاعی ما نیز باید
نادرست باشد که در گزینه «۳» چنین است:

اگر ۹ مربع کامل باشد، آن گاه ۷ عددی اول نیست.
 $\underbrace{q \equiv F}$ $\underbrace{p \equiv T}$

$$(p \Rightarrow q) \equiv (T \Rightarrow F) \equiv F$$

۱۲۹ ۱ از آن‌جا که $\sim q \equiv p$ پس p و q دارای ارزش‌های متفاوتی

هستند و چون $p \Rightarrow q$ دارای ارزشی درست است پس q نادرست و p درست
بوده است. در نتیجه:

$$\sim p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

در ترکیب شرطی اگر مقدم نادرست باشد، ارزش کل گزاره به انتزاعی مقدم
درست است.

۱۳۰ ۲ می‌دانیم:

$$p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$$

پس:

$$(\sim p \vee q) \wedge (p \Rightarrow q) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv \sim p \vee q$$

یک گزاره فصلی وقتی نادرست است که هر دو گزاره نادرست باشند. یعنی $\sim p$
نادرست (پس p درست) و q نیز نادرست است.

پس مشاهده می‌شود ارزش گزاره داده‌شده فقط وقتی نادرست است که p
درست و q نادرست باشند.

۱۳۱ ۱ از آن‌جا که $p \Rightarrow q$ نادرست است پس $\sim q$ درست و p

نادرست است (q نیز نادرست خواهد بود).

$$(\sim p \leftrightarrow q) \vee \sim q \equiv (T \leftrightarrow T) \vee T \equiv T \vee T \equiv T$$

$$T \equiv (T \Rightarrow T) \equiv (T \wedge T) \Rightarrow T \equiv (T \wedge T) \Rightarrow T \equiv (T \wedge T) \Rightarrow T \equiv T$$

۱۳۲ بررسی گزینه‌ها:

$$۱) p \Rightarrow \sim q \equiv \sim p \vee \sim q$$

$$۲) \sim p \Rightarrow q \equiv p \vee q$$

$$۳) \sim(p \Rightarrow \sim q) \equiv \sim(\sim p \vee \sim q) \equiv p \wedge q$$

$$۴) \sim(p \Rightarrow q) \equiv \sim(\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q \equiv \sim q \wedge p$$

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۲ «دری به خانه خورشید» مجموعه شعری از سلمان هراتی است که مخاطب آن بزرگسالانند اما آثاری چون «از این ستاره، تا آن ستاره» «آگه پلها بمیره» و «مهاجر کوچک» در حوزه ادبیات کودک و نوجوان نوشته شده‌اند.

۱۴۷ ۴ شعر افسانه نیما را بیانیه شعر نو نامیده‌اند.

۱۴۸ ۲ داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت نویسنده سگ ولگرد، بزرگ علوی نویسنده چشم‌هایش و صادق چوبک نویسنده تنگسیر و ... گسترش یافت؛ این گروه موسوم به نویسندگان نسل اول هستند. پس از آن‌ها به تدریج نسل جدیدی وارد ادبیات داستانی می‌شوند که سبک آنان تلفیقی است از آنچه خود داشتیم و آنچه از شیوه‌های غربی گرفتیم. جلال آل‌احمد با مدیر مدرسه و سیمین دانشور با سووشون، از معروف‌ترین نویسندگان این دوره‌اند.

۱۴۹ ۱ جمالزاده در داستان بیشتر از این‌که به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی و کاربرد کلمات عامیانه و متداول در نثر توجه دارد و کلام را به طبع خوانندگان نزدیک می‌کند.

۱۵۰ ۳ اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ تشکیل شد و نیما در آن‌جا شعر «آی آدم‌ها» را خواند.

۱۵۱ ۴ اولین رمان اجتماعی را در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد.

۱۵۲ ۲ مشهورترین اثر آل‌احمد داستان بلند «مدیر مدرسه» که نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده جلال آل‌احمد را که از آن با عنوان «نثر تلگرافی» یاد می‌کنند، در این اثر به کمال می‌بینیم.

۱۵۳ ۲ روی آوردن به «شعر نو تغزلی» از دوره دوم شعر نیمایی آغاز شد.

۱۵۴ ۱ «شاخه جوان ادبیات بعد از انقلاب» کار ادبی خود را در انقلاب آغاز کردند و چون به اصول آن پایبند بودند، منادی اندیشه‌های انقلاب شدند و الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را از حال و هوای انقلاب و موضوعات و مفاهیم رایج در آن دریافت کردند. از آن جمله می‌توان به سلمان هراتی و علیرضا قزوه اشاره کرد.

۱۵۵ ۱ نیما در سال ۱۳۰۱ ه. ش. منظومه افسانه را منتشر کرد که به عنوان بیانیه شعر نو است و چنین آغاز می‌شود:
در شب تیره دیوانه‌ای کاو دل به رنگی گریزان سپرده
در دره سرد و خلوت نشسته هم‌چو ساقه گیاهی فسرده
می‌کند داستانی غم آور ...

۱۵۶ ۳ عبارت سؤال معرف «سیدعلی موسوی گرمارودی» پدیدآورنده «صدای سبز» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دلاویزتر از سبزه علی مؤذنی

(۲) از آسمان سبزه سلمان هراتی

(۴) تنفس صبح؛ قیصر امین‌پور

۱۵۷ ۳ این اثر نمایش‌نامه است و آثاری که در سایر گزینه‌ها آمده‌اند زیرمجموعه داستان‌های مذهبی قرار می‌گیرند.

۱۴۰ ۴ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید درآمد ماهانه فرد را محاسبه کنیم تا ببینیم در کدام ردیف قرار می‌گیرد:

$$\frac{66,000,000}{12} = 5,500,000$$

درآمد ماهانه فرد تعداد ماه‌های سال درآمد سالانه فرد

طبق محاسبات فرد در ردیف ۶ قرار می‌گیرد؛ یعنی نرخ مالیات پرداختی او ۱۵٪ می‌باشد. حالا باید ببینیم چقدر از درآمدش را صرف مالیات می‌کند:
 $5,500,000 \times 15\% = 825,000$

۴ ۱۴۱ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) تورم حاصل فزونی تقاضا بر عرضه است که این اتفاق به علت زیاد بودن درآمد رخ می‌دهد. در نتیجه می‌توان گفت رونق بازار ربطی به کاهش تورم ندارد. هدف از رونق بازار، ایجاد اشتغال کامل است.

(ه) سرمایه‌گذاری اجتماعی، مهم‌ترین سرمایه‌گذاری دولت است؛ زیرا بدون نیروی کار حرفه‌ای، استقلال اقتصادی رخ نمی‌دهد.

۴ ۱۴۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هزینه‌های جاری یا عادی، با توجه به سیاست‌های دولت کم و زیاد می‌شوند و همیشه وجود دارند.

(۲) هزینه‌های اداری جهت چرخش کار جاری ادارات به کار می‌روند.

(۳) سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش و آموزش عالی از سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی هستند.

۱۴۳ ۳ (الف) مالیات بر فروش دو هدف دارد که یکی درآمدزایی برای دولت است و دیگری افزایش هزینه یک رفتار مثل سیگار کشیدن می‌باشد.
(ب) با کسر مالیات تولیدکننده قبلی از تولیدکننده بعدی (یعنی نگرفتن مالیات تولیدکننده قبلی از تولیدکننده بعدی) از مالیات‌گیری چندگانه پرهیز می‌شود.

۱۴۴ ۲ اگر هر دهک را حرف d در نظر بگیریم آن‌گاه می‌توان با اضافه کردن اندیس، دهک‌ها را معرفی کرد.

$$d_1 + d_2 = d_3 \Rightarrow 2 + 3 = 5$$

$$d_4 - 3/5 = 6/5 \Rightarrow d_4 = 3/5 + 6/5 = 10$$

حال با جمع زدن تمامی دهک‌هایی که داریم، عدد ۷۷ را به دست می‌آوریم از آن‌جایی که مجموع دهک‌ها ۱۰۰٪ است، پس داریم:

$$100 - 77 = 23$$

یعنی جمع دو دهک پنجم و نهم ۲۳ می‌شود. می‌دانیم که دهک نهم از دهک پنجم بزرگ‌تر است، تنها دو عددی که حاصل جمع آن‌ها ۲۳ می‌شود و ۷ اختلاف دارند ← ۸ و ۱۵ است که ۸ چون کوچک‌تر است، مربوط به دهک پنجم است.

۳ ۱۴۵ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) دولت‌ها سعی می‌کنند با پیشرفت اقتصادی و هم‌چنین ایجاد رشد در اقتصاد، در رقابت جهانی از سایر اقتصادها عقب نمانند.

(ج) لایحه بودجه شامل یک ماده واحد (اصلاً از کلمه «واحد» واضح است) و چندین تبصره می‌شود.

۱۶۶ ۴ مفهوم گزینه (۴): بی‌حاصلی عشق / ناامیدی و پشیمانی
عاشق از عشق

مفهوم مشترک ابیات سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری عمر

۱۶۷ ۲ مفهوم گزینه (۲): تأخر زمانی و تقدّم ارزشی قرآن
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ترجیح معنی بر صورت / ضرورت
توجه به معنی

۱۶۸ ۲ مفهوم گزینه (۲): بی‌ارزشی وجود خالی از عشق
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری و بی‌وفایی روزگار

۱۶۹ ۴ مفهوم گزینه (۴): راضی بودن به رضای معشوق
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعوت به شادخواری و خوش‌باشی

۱۷۰ ۱ مفهوم گزینه (۱): طلب عنایت از معشوق
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: راضی بودن عاشق به رضای معشوق

۱۷۱ ۳ در گزینه (۳) اعتقاد به جبر و سرنوشت و باور به قضا و قدر
 مطرح شده که از ویژگی‌های فکری غالب دوره عراقی است اما سایر گزینه‌ها
 بیشتر به نگرش شاعران سبک خراسانی نزدیک‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ستایش خرد

(۲) شادی‌گرایی و وصال

(۴) زمینی بودن معشوق

۱۷۲ ۳ پرداختن به «قافیه» زیرمجموعه بررسی‌های ادبی است نه زبانی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کاربرد برخی واژه‌ها و تعبیر کهن: «دیده» به معنی «چشم»، «فشاندن» به
معنی «پاشیدن»، «آشنایی» به معنی «عشق»، «رو» به معنی «جهت» و
دلیل، «درآمدن» به معنی «وارد شدن»

(۲) کاربرد فعل مضارع ساده در معنی مضارع اخباری: افشانم ← می‌افشانم

(۴) کاربرد فعل مضارع ساده در معنی ماضی التزامی: درآیی، روم ← دربیایی، بروم

۱۷۳ ۲ دهان به نوش / قد به سرو / تن به سیم / جبین به زهره /
رخ به ماه / ابرو به هلال ماه [۶ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گفتار به آب حیوان / گفتار به شکر / بناگوش به ماه / بناگوش به گل
[۴ مورد]

(۳) رخ به لاله / بر به سمن / یار به سرو / تو به آفت [۴ مورد]

(۴) قد به سرو / رو به ماه / رخ به لاله / مو به مشک [۴ مورد]

۱۷۴ ۱ تشبیه گسترده: —

تشبیه فشرده: خلعت وصل / پیرهن صبر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تشبیه گسترده: دیوانه‌وار

تشبیه فشرده: زنجیر زلف

(۳) تشبیه گسترده: دل هم‌جو سرمستان [است]

تشبیه فشرده: باغ وصل

(۴) تشبیه گسترده: دل از غم چون حلقه میم شده

تشبیه فشرده: فامتم نون است. / جیم سر زلف / جیم سر زلف تو دال [است]

۱۵۸ ۲ از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تحولاتی
در جامعه ایرانی اتفاق افتاد و بار دیگر استبداد حاکم شد.

پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخوردگی و یأس در میان روشن‌فکران
و شعرا پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی نیز رواج
یافت. شاعران این جریان بیشتر به مسائل سیاسی و اجتماعی و مشکلات و
آرمان‌های مردم توجه دارند.

۱۵۹ ۳ سراینده بیت سؤال پروین اعتصامی است که در قصیده به
سبک ناصر خسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ادیب الممالک

(۲) فرخی یزدی

(۴) شهریار

۱۶۰ ۲ دهکده پر ملال: امین فقیری

در کوچه آفتاب: قیصر امین‌پور

ظهور: علی مؤذنی

آتش خاموش: سیمین دانشور

۱۶۱ ۲ الف) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به وجود
آمد ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید. آوردن موعظه و نصیحت در شعر
پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده
شد؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسائی مروزی»
بود؛ سپس «ناصرخسرو» شیوه او را ادامه داد.

د) شعر مدحی یا مدیحه‌سرایی که از آغاز ادب فارسی به پیروی از شعر عربی
معمول گشته بود در این دوره، با شاعران بزرگ درباری و مدح پادشاهان و
رجال دربار جایگاه خود را پیدا کرد

۱۶۲ ۴ در متن «را»ی فک به کار نرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کاربرد عبارت توصیفی یا قیدی با درنگ (مکث) بعد از واژه: این کتاب را
بیاوردند از بغداد، نبشته به زبان تازی

(۲) کاربرد واژه‌های پارسی کهن: نبشته، دشخوار

(۳) کاربرد فعل «آمدن» در معنی اسنادی: پس دشخوار آمد خواندن این کتاب.

۱۶۳ ۲ اشعار کمی به زبان پهلوی در دست است و آنچه باقی‌مانده،
دچار تحریف‌هایی شده است. بعضی از قطعات، بازمانده اشعار تعلیمی و
اخلاقی‌اند. این قطعات شعری در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند؛ مانند
منظومه‌های «درخت آسوریک» و «یادگار زریزان» که هر دو اصل پارتی دارند.

۱۶۴ ۱ امتداد و نوع هجاها در گزینه (۱):

-- U - / -- U - / -- U - / -- U -

امتداد و نوع هجاها در سایر گزینه‌ها:

- U - / -- U - / -- U - / -- U -

۱۶۵ ۲ واژه‌هایی که در آن‌ها صامت «و» به کار رفته: خسرو -
روشن‌ضمیر - ذوق

نکته: «واو» در کلماتی چون روشن، توصیف، مواد، مورد، پرتو، درو، سرو و ...
صامت محسوب می‌شود.

تلفظ این «واو» متفاوت با تلفظ «واو» به عنوان مصوّت بلند است. این تفاوت
تلفظ را در کلمه «موضوع» می‌توانید ببابید.

۱۷۵ ۲ وزن گزینه (۲): فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

وزن سایر گزینه‌ها: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۷۶ ۴ وزن بیت سؤال و گزینه (۴): مستفعلن مستفعلن مستفعلن

مستفعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(۲) مفععلن مفععلن مفععلن مفععلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۱۷۷ ۲

مبارک ساعتی باشد که با منظور بنشیند به نزدیکت بسوزاند مگر کز دور بنشینی
به صورت زن گرفتاری که در معنی نمی‌بینی فراموشت شود این دیو اگر با حور بنشینی
نپندارم که با یارت وصال از دست بخریزد مگر کز هر چه هست اندر جهان مهجور بنشینی

وزن ابیات: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۱۷۸ ۳ مفهوم گزینه (۳): مشتاق دیدار چهره معشوق بودن

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: برای رسیدن به خداوند باید از وجود مادی
خود گذشت.

۱۷۹ ۱ مفهوم گزینه (۱): گله عاشق از غیبت معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: کمال‌بخشی عشق به وجود عاشق

۱۸۰ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): از کوزه همان بیرون

تراود که در اوست. / ظاهر، آئینه باطن است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشق محکوم به بلاکشی است.

(۲) حیات‌بخشی امید وصل

(۴) رهایی از عشق میسر نیست. / پایداری در عشق‌ورزی

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص
کن (۱۸۶ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: فِيمَا رَحِمَةٍ مِنَ اللَّهِ: پس به خاطر رحمتی

از جانب خداوند [«ما» در «فِيمَا» مای زائده است و ترجمه نمی‌شود] / لَيْسَتْ
لَهُمْ: با آنان نرم‌خو شدی / وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ: و اگر درشت‌خوی سنگدل
بودی / لَأَنْقُضُوا: قطعاً پراکنده می‌شدند / مِنْ حَوْلِكَ: از اطرافت

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «رَحِمَةٍ» نکره است. «مِنْ» ترجمه نشده است. «لَيْسَتْ» ماضی و صیغه
«لِلْمُخَاطَبِ» است. «لَوْ كُنْتَ ... لَأَنْقُضُوا» باید در زمان ماضی ترجمه شود.
«لَأَنْقُضُوا» نادرست ترجمه شده است.

(۳) «بی‌گمان» ترجمه نشده است. «ما» معنای «آن‌چه» ندارد (زائد است).
«حَوْلَ» ترجمه نشده است. پس ← و

(۴) «رَحِمَةٍ» نکره است. «مِنْ» ترجمه نشده است. «لَأَنْقُضُوا: پراکنده می‌شدند»
نه «پراکنده می‌ساختی». «بِأَنَّ» دوم و «أَنَّ» آخر زائد است. پراکنده
می‌ساختی ← پراکنده می‌شدند)

۱۸۲ ۳ ترجمه کلمات مهم: لَا تَخْجَلْ: خجالت نکش / مِنْ أَنْ تَقُولَ:

از این‌که بگویی / لَا أُذْرِي: نمی‌دانم / فِهَذَا أَفْضَلُ: زیرا این بهتر است / مِنْ أَنْ
تَقُولَ: از این‌که بگویی / مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ: چیزی را که به آن علمی نداری
اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أَنْ تَقُولَ» ترجمه نشده است. نمی‌دانی (← نمی‌دانم)

(۲) «أَنْ تَقُولَ» به صورت فعلی ترجمه می‌شود نه مصدر. «هیچ» معادلی ندارد

(۴) «لَا أُذْرِي: نمی‌دانم» صیغه للمتكلم وحده است. «در حالی‌که» معادلی
ندارد. «علم» نکره است.

۱۸۳ ۴ ترجمه کلمات مهم: كَانَ الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيِّونَ يُفْتَخِرُونَ: شاعران

ایرانی افتخار می‌کردند / يَأْتِشَادِ الْأَبْيَاتِ الْعَرَبِيَّةِ: به سرودن ابیات عربی /
فَلِذَلِكَ: و بدین جهت / أَشْعَارُهُمُ الْمَمْزُوجَةُ بِالْعَرَبِيَّةِ: شعرهای آمیخته به
عربی‌شان را / سَمَّوْا ... بِالْمَلَمَعِ: ... را ملمع نامیدند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيِّونَ: شاعران ایرانی» ترکیب وصفی است [شُعْرَاءُ إِيرانَ]:
شاعران ایران] «العربیَّة» صفت است: ابیات عربی.

(۲) «سَمَّوْا: نامیدند» ماضی ساده است نه ماضی استمراری.

(۳) «الْأَبْيَاتِ الْعَرَبِيَّةِ: ابیات عربی» نه «ابیات به عربی». «سَمَّوْا» ماضی معلوم
است نه مضارع مجهول!

۱۸۴ ۱ ترجمه کلمات مهم: مَنْ: هر کس، هر که / لَمْ يَتَّبِعْ عَقْلَهُ: از

عقل خود پیروی نکند / وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَكِيمٌ: و حکیمی نداشته باشد / يُرْتَبِذُهُ:
که او را هدایت کند / فَهُوَ فِي الظُّلُمَاتِ يَهِيمٌ: در تاریکی‌ها سرگردان می‌شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) ضمیر «ه» در «عَقْلَهُ» ترجمه نشده است. «لَمْ» را باید به صورت داشتن
ترجمه کنیم. «قطعاً» معادلی ندارد.

(۳) تبعیت نکرد (← تبعیت نکند). نداشت (← نداشته باشد). تا (← که).
«الظُّلُمَاتِ» جمع مؤنث سالم است. اما مفرد ترجمه شده است.

(۴) «بی‌شک» معادلی ندارد. «يَهِيمٌ» فعل مضارع است از فعل «هَامَ، يَهِيمُ»
به معنای «تشنه و سرگردان می‌شود»: بنابراین این فعل نادرست ترجمه
شده است.

۱۸۵ ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «کشاورز پیری: فَلَاحًا عَجُوزًا» نکره است.

(۲) «عندما: زمانی‌که» معادلی ندارد.

(۳) «گردویی: جوز» نکره است.

۱۸۶ ۳ ترجمه درست عبارت سؤال: «و گاهی چشمه زندگانی در

تاریکی‌ها جست‌وجو می‌شود.»

مفهوم: «امید و وجود نور امید حتی در دل تاریکی‌هاست و از دل تاریکی‌ها
بیرون می‌آید.»

گزینه (۳) هم دقیقاً همین معنا را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مفهومش «جمع نشدن حق و باطل» است.

(۲) تأکید بر «پیروی کردن از پیر و مرشد» است.

(۴) پیام این گزینه «رسیدن به مطلوب بعد از سختی‌ها و تاریکی‌ها» است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۷):

۱۸۷ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) جواب شرط این فعل، «اتَّخَذَ» هست!
- (۳) «شَرَّأَ: بدی‌ای» اسم تفضیل نیست.
- (۴) نقش «نَفْس» مجرور به حرف جرّ است. / «مضاف» نقش نیست و نباید به عنوان نقش کلمه بیان شود!

۱۸۸ ۱ «الیافع» یعنی «نوجوانی که تازه به سن بلوغ رسیده است» نه «کسی که به دیگران سود می‌رساند: النافع».

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) الرِّداء (روپوش بلند): آن چه روی لباس‌ها پوشیده می‌شود!
- (۳) أُعْتِقَ (آزاد کرد): فرد را پس از آن که اسیر بود، آزاد کرد!
- (۴) انْفَضَّ (پراکنده شد): متفرّق شد و به گوشه‌ای رفت!

۱۸۹ ۱ «أمرد» یعنی «نوجوانی که تازه سبیل او درآمده است، اما ریش ندارد». این واژه هر چند بر وزن «أفعل» است؛ اما اسم تفضیل نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) «أشعد»: خوشبخت‌ترین» اسم تفضیل است.
- (۳) «أكابر» (جمع مکسر «أكبر»): بزرگ‌ترین‌ها» اسم تفضیل است.
- (۴) «الأفضل»: بهتر» اسم تفضیل است.

۱۹۰ ۲ دقت کنید: ساختارهای اسلوب شرط کاملاً مشخص است. در اسلوب شرط اگر جواب جمله اسمیه باشد، حتماً ابتدایش یک حرف «ف» می‌آید.

در گزینه (۲) حرف «ف» نیامده است؛ پس دیگر اسلوب شرط نمی‌تواند باشد. ترجمه: کسی که عیب‌هایم را به من هدیه کرد، عزیزترین دوستانم است!

تاریخ

۱۹۱ ۳ از دلایل برنامه تغییر سلطنت در ایران در اوایل قرن بیستم توسط سیاستمداران انگلیسی این بود که انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران و به خطر افتادن منافعشان بیم داشتند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۲) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند.
- (۴) از اهداف انگلستان برای مداخله در نهضت مشروطه بود.

۱۹۲ ۱ احداث راه‌آهن سراسری در زمان رضا شاه آغاز گشت. پیشنهاد بسیاری از صاحب‌نظران و نمایندگان این بود که این خط از شرق به غرب ساخته شود تا به این وسیله ایران به خط اصلی تجارت بین آسیا و اروپا متصل شود. ولی در نهایت رضا شاه تصمیم گرفت ریل‌های راه‌آهن از شمال به جنوب کشیده شود.

۱۹۳ ۴ رضاخان مهرة نظامی و سید ضیاءالدین طباطبایی مهرة سیاسی کودتا (سوم اسفند ۱۲۹۹) بودند.

۱۹۴ ۴ رضا شاه که تصور می‌کرد مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور، تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی است، پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس‌جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه سنت‌های اسلامی پرداخت.

۱۹۵ ۱ وجود مدرس در تهران خطری جدی برای ادامه حکومت

رضا شاه به حساب می‌آمد. از سوی دیگر، رضا شاه می‌دانست که نمی‌تواند مدرس را مانند دیگر مخالفان، بدون توجه به عکس‌العمل مردم به راحتی از بین ببرد؛ از این رو، درصدد برآمد که ابتدا او را تبعید کند و پس از آن که قدرت خویش را تثبیت کرد، به قتل وی اقدام کند؛ به این ترتیب، در مهرماه ۱۳۰۷ مأموران شهربانی به منزل این روحانی والامقام هجوم بردند و او را به خواب تبعید کردند. مدرس سال‌ها در خواب زندانی بود. سرانجام پس از فراهم شدن زمینه، وی را از خواب به کاشمر بردند و پس از مدت کوتاهی، در ۱۰ آذر ۱۳۱۶ او را در همان جا مسموم کردند و به شهادت رساندند.

۱۹۶ ۳ دولت انگلستان برای دستیابی به اهداف خود، درصدد تغییر حکومت ایران برآمد؛ به این منظور، برنامه کودتا (کودتای سیاه ۱۲۹۹) طرح‌ریزی و اجرای آن به سفارت انگلیس و نیروهای انگلیسی مستقر در ایران واگذار شد.

۱۹۷ ۱ هر چه توقف احمد شاه در اروپا بیشتر طول می‌کشید، تبلیغات طرفداران رضاخان مبنی بر این که شاه علاقه‌ای به سرنوشت ایران ندارد، بیشتر می‌شد و مردم نیز کم و بیش این نکته را باور می‌کردند. پس از سرکوبی شورش خزل و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.

۱۹۸ ۴ همزمان با آغاز سلطنت رضا شاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که هم‌چنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یادشده بکاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. از نظر انگلیسی‌ها، در آن شرایط، بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضا شاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود.

۱۹۹ ۴ رضا شاه با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایر، اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود.

۲۰۰ ۳ رضاخان در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ ش. با دسیسه‌چینی و حمایت انگلستان، موقعیت خود را تثبیت کرد. سرانجام، شاه قاجار و مجلس به ناچار به نخست‌وزیری او رضایت دادند. احمد شاه بلافاصله به سفر اروپا رفت و رضاخان با استفاده از این فرصت، اوضاع و شرایط داخلی را برای برداشتن قدم نهایی - یعنی رسیدن به سلطنت - آماده کرد. او برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود.

۲۰۱ ۳ برخی از باورهای کهن ایرانی مانند پرستش ایزدمهر (میترا) در قلمرو روم رواج یافت و بر فرهنگ و هنر رومی تأثیر چشمگیری گذاشت.

۲۰۲ ۲ آریاییان هند نیز همانند سایر اقوام هند و اروپایی، خدایان گوناگونی را به عنوان یکی از مظاهر طبیعت، مانند آسمان، ماه، خورشید، باد و آتش می‌پرستیدند؛ آنان هم‌چون آریایی‌های ایرانی، به خدای غیرمادی و مافوق طبیعت نیز عقیده داشتند.

۲۰۳ ۱ به نظر می‌رسد که ساکنان فلات ایران نیز مانند مناطق دیگر جهان، در ابتدای یکجانشینی، سرپناه‌ها و کلبه‌هایی نه چندان مقاوم از سنگ، چوب و شاخ و برگ درختان و گیاهان می‌ساختند.

۲۱۵ ۱ با پایان گرفتن حکومت مأمون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی، به تدریج حکومت عباسیان نیز رو به ضعف و انحطاط گذاشت. در چنین اوضاع و احوالی بود که قیام‌های ضد عباسیان و جنبش‌های استقلال‌طلبی، بخش‌های وسیعی از قلمرو خلافت از جمله ایران و شمال آفریقا و مصر را فرا گرفت. رهبران برخی از این قیام‌ها و جنبش‌ها موفق شدند قدرت را در مناطقی به دست گرفته و سلسله‌های حکومتی مستقلی را تأسیس کنند. این وضعیت تا آن‌جا پیش رفت که دامنه قدرت سیاسی و اداری خلفا به عراق و سرانجام شهر بغداد محدود شد. حتی امیران و سلاطین برخی از سلسله‌ها مانند آل‌بویه و سلجوقیان بر پایتخت عباسیان نیز تسلط یافتند. با این حال، احترام و جایگاه دینی خلفا همچنان محفوظ ماند.

۲۱۶ ۴ پس از سقوط خلافت اموی، یکی از نوادگان هشام‌بن عبدالملک به نام عبدالرحمان بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آن‌جا پایه‌ریزی کند.

۲۱۷ ۳ معاویه با وعده حکومت شهرها و مناطق مختلف و بذل و بخشش فراوان از بیت‌المال، عده‌ای از سیاستمداران زیرک اما دنیاطلب مانند عمرو عاص و مغیره بن شعبه را به خدمت گرفت.

۲۱۸ ۱ چون پیامبر خبر کشته شدن خسرو را به باذان داد، او به همراه دیگر ایرانیان یمن اسلام آورد. علاوه بر یمن، در زمان پیامبر، اسلام به بحرین و عمان نیز راه یافت. مرزبان‌های ساسانی این دو منطقه در مقابل سپاهیان مسلمان تاب مقاومت نیاوردند و زرتشتیان ساکن بحرین به اطاعت مسلمانان و پرداخت جزیه گردن نهادند.

۲۱۹ ۴ امام کاظم (ع) (۱۲۸ - ۱۸۳ق) تا سال ۱۶۹ق در مدینه به بیان تعالیم اسلام و تربیت شاگردان اشتغال داشت. آن حضرت شیعیان را از همکاری با حکومت عباسی منع می‌کرد و در موقعیت‌های مختلف با سخنانی صریح به نفی حاکمیت عباسیان می‌پرداخت. از این‌رو، به دستور مهدی و هارون عباسی به زندان افتاد و سرانجام در زندان به شهادت رسید.

۲۲۰ ۲ در زمان حکومت بنی‌امیه، مناطق مختلف ایران تحت فرمان و نظارت والی عراق اداره می‌شد.

جغرافیا

۲۲۱ ۳ حمل و نقل چندوجهی ← استفاده از حمل و نقل ریلی، جاده‌ای و آبی در مسیر حمل یک کالا

۲۲۲ ۲ به انبوه موتورسیکلت‌ها، کاتینرها و ... آلودگی منظر می‌گویند.

۲۲۳ ۴ آب و هوا بر حمل و نقل تأثیر مستقیم دارد.

۲۲۴ ۱

$$\frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} \times 100 = \text{شاخص انحراف}$$

$$x = \frac{1}{4} \times 100 = \frac{100}{4} = 25$$

شاخص انحراف هر چه به عدد ۱۰۰ نزدیک‌تر باشد، مسیر ما مطلوب‌تر است.

۲۲۵ ۳ تقاضای کمی حمل و نقل یعنی تقاضای افزایش مسیرها و وسایل حمل و نقل مانند جاده‌ها، بنادر، فرودگاه‌ها و ...

۲۰۴ ۳ در تورات، کتاب دینی یهودیان مطالبی دربارهٔ هخامنشیان و به خصوص کورش بزرگ وجود دارد.

۲۰۵ ۲ یکی از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیاء و ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با مادهٔ قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند.

۲۰۶ ۴ ریاست قوهٔ اجرایی به دو کنسول اعطا می‌شد که از میان اعضای سنا برای دورهٔ یک ساله، بدون تکرار، انتخاب می‌شدند. وقتی یکی از کنسول‌ها در میدان جنگ، نیروهای جمهوری را هدایت می‌کرد، کنسول دیگر ادارهٔ امور داخل را بر عهده می‌گرفت.

نکته: گزینه (۱) مربوط به قدرت اجرایی روم در دورهٔ «امپراتوری» است، در حالی که سؤال، دربارهٔ دورهٔ «جمهوری رم» می‌باشد.

۲۰۷ ۳ در کاوش‌های تخت جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف گردیده که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار لوح خواننده و ترجمه شده‌اند. این لوح‌ها اطلاعات سودمندی دربارهٔ اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دورهٔ هخامنشیان ارائه می‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به شرح حوادث سیاسی عصر داریوش هخامنشی می‌پردازد.

(۲ و ۴) آثار دورهٔ ساسانی هستند.

۲۰۸ ۲ در دوران سلسلهٔ هان، آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوسیوس و دیگر آیین‌ها، مورد پذیرش بخشی از مردم چین قرار گرفت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۳) مربوط به دوران حکومت شی‌هوانگ‌تی هستند.

۲۰۹ ۳ رقابت دولت - شهرهای یونانی با حکومت هخامنشیان برای تسلط بر منطقهٔ آسیای صغیر، موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگی میان دو طرف در قرن ۵ ق.م. شد.

۲۱۰ ۱ شوش در مرکز جلگهٔ خوزستان، یکی از پایتخت‌های ایلامیان بود. ایلامیان در بخش شرقی قلمرو خود، واقع در استان فارس امروزی نیز پایتخت دیگری به نام انشان یا انزان داشتند.

یادآوری: سیمش از شهرهای ایلام بوده، اما پایتخت نبوده است.

۲۱۱ ۲ یکی دیگر از اقدامات مهم منصور برای تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان بود. این شهر در مکانی نزدیک تیسفون، پایتخت ساسانیان و براساس سنت شهرسازی ایران باستان ساخته شد.

۲۱۲ ۴ در جریان محاصرهٔ شهر بیت‌المقدس (ایلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا می‌کنند. مسلمانان با بردباری این شرط را پذیرفتند و بدین منظور خلیفهٔ دوم (عمر بن خطاب) از مدینه به بیت‌المقدس رفت.

۲۱۳ ۲ خلیفهٔ اول (ابوبکر) اندکی بیش از دو سال خلافت کرد. او در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامهٔ مکتوبی، عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد.

۲۱۴ ۱ از زمان امام صادق (ع)، حرکتی در جامعهٔ اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و در دوران امامان بعدی به اوج خود رسید.

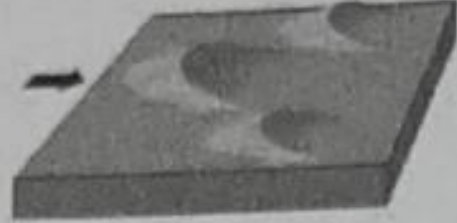
۱ ۲۴۳ دشت‌ها از مهم‌ترین اشکال زمین هستند که بیش از یک‌سوم سطح زمین را پوشانده‌اند.

۲ ۲۴۴ به پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی، در اصطلاح اشکال کارستی گفته می‌شود.

۳ ۲۴۵

یاردانگ

برخان

۳ ۲۴۶

تپه متقارن

تپه نامتقارن

۳ ۲۴۷ انرژی دریافتی روزانه ۴۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع ← مناطق معتدله

تولید خالص اولیه ۹۰ ← زیست‌بوم بیابان

۲ ۲۴۸ معدن بوکسیت در بیابان استرالیا و معدن الماس در بیابان کالاهاری وجود دارد.

۴ ۲۴۹ حدود ۱۰ درصد مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند و دامنه کوه‌های آلپ دارای بیشترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی جهان است.

۴ ۲۵۰ کاشت گیاهان سازگار و مقاوم با نواحی خشک مانند آکالیپتوس، گنار، بته و افاقیا، باعث پیشگیری از گسترش بیابان‌ها می‌شود.

جامعه‌شناسی

۴ ۲۵۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) انقلاب‌هایی که با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها درصدد براندازی حکومت‌های مخالف غرب برآمدند، انقلاب‌های رنگین نام گرفتند.

ج) قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است.

۳ ۲۵۲ سلطه همونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری‌جویی خود استفاده می‌کند. برای نمونه رسانه‌های آمریکایی، «اسلام‌هراسی» را به عنوان شیوه‌ای برای بسط همونی آمریکا به کار می‌برند، تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام راضی و همراه سازند.

قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.

آریستوکراسی حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند. جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

۱ ۲۲۶ گسترش حمل و نقل عمومی مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری است.

۲ ۲۲۷ تراموا، مترو و مونوریل، دارای آلاینده‌گی کم‌تری هستند و تعداد زیادی از مسافران شهری را جابه‌جا می‌کنند و ترافیک ندارند.

۳ ۲۲۸ امروزه در کشورهایی مانند هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۲ ۲۲۹ در شهرهای بناب و میان‌دوآب، اغلب خانواده‌ها دوچرخه دارند و بسیاری از مردم با دوچرخه به سر کار می‌روند.

۱ ۲۳۰ سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل، به ویژه حمل و نقل آبی و ریلی، می‌تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با سایر کشورها شود.

۳ ۲۳۱ در مرحله نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها، پژوهشگر با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش را می‌یابد.

۳ ۲۳۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ج و د) ناهمواری‌های کشور ما طی دوره کواترنر شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

۱ ۲۳۳ در استان‌های هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان در فاصله این ناهمواری‌ها تا دریای عمان، چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد. گل‌فشان‌ها معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل مشاهده می‌شوند.

۴ ۲۳۴ با توجه به نقشه پراکنده‌گی جلگه‌ها در ایران، جلگه‌های میان‌دوآب و تلخ‌رود در کنار دریاچه ارومیه قرار دارند.

۴ ۲۳۵ در نواحی داخلی ایران به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است.

۳ ۲۳۶ الف) میانگین بارش سالانه در بیابان واقعی دشت کویر، کم‌تر از ۵۰ میلی‌متر است.

ب) بخش زیادی از بیابان لوت به دلیل قرارگیری در منطقه فشار جنب حاره‌ای، کم‌تر از ۳۰ میلی‌متر بارندگی دارد.

۲ ۲۳۷ افزایش رسوبات سبب گسترش «سیلاب‌دشت‌ها» در زاگرس می‌شود.

۳ ۲۳۸ در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی (۳۵ تا ۴۰ درجه شمالی) قرار دارند، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است.

۳ ۲۳۹ توده هوای مرطوب موسمی، از اقیانوس هند و توده هوای سودانی، از دریای سرخ وارد ایران می‌شوند.

۴ ۲۴۰ عوامل شکل‌گیری پدیده ریزگردها: خشک شدن باتلاق‌ها، کاهش ریزش‌های جوی و مدیریت ضعیف منابع آب

۳ ۲۴۱ قوم پشتون در مرز کشورهای افغانستان و پاکستان سکونت دارد.

۳ ۲۴۲ بیابان‌های آتاکاما و نامیب در کنار سواحل به علت وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا به وجود آمده‌اند.

۲۵۹ ۲ در نظام سیاسی لیبرال دموکراسی فقط می‌توان از مقبولیت نظام حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

۲۶۰ ۱ هر کنش سیاسی، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن.

سلطهٔ هژمونیک از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند. برای نمونه رسانه‌های آمریکایی، اسلام‌هراسی را به عنوان شیوه‌ای برای بسط هژمونی آمریکا به کار می‌برند تا مردم جهان را برای مقابله با اسلام راضی و همراه سازند. مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است.

۲۶۱ ۳ متولد دوم اسفند ۷۹: هویت انتسابی و ثابت

وکیل: هویت اکتسابی و متغیر

آزادهٔ صبور: هویت فردی و متغیر

پوشش ایرانی: هویت اجتماعی و متغیر

۲۶۲ ۲ بررسی عبارت نادرست:

ب) فرآیند جامعه‌پذیری همیشه به طور کامل انجام نمی‌گیرد و با موفقیت همراه نیست و افراد می‌توانند از پذیرش عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی سر باز زنند. برخی افراد به طور کامل جامعه‌پذیر نمی‌شوند.

۲۶۳ ۲ انسداد اجتماعی بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت

اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت، نژاد و ... تعیین می‌شود. تغییرات هویتی افراد، گاه از مرزهای مورد قبول جهان اجتماعی فراتر می‌رود. اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، یا اگر تغییرات هویتی مطابق عقاید و ارزش‌های جامعه نباشد و فراتر از فرصت‌هایی باشد که در یک جهان اجتماعی وجود دارد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

بازتولید هویت اجتماعی «چگونگی شکل‌گیری و تداوم هویت اجتماعی» است. آن‌چه در پاسخ به پرسش «کیستی؟» گفته می‌شود و شخص با آن از اشیاء و افراد دیگر متمایز می‌گردد، هویت فرد را تشکیل می‌دهد.

۲۶۴ ۴ ارزیابی انسان‌ها براساس مفید بودن یا نبودن به پیدایش

فرهنگ فایده‌گرایی منجر شد.

اقتناع روشی است که به واسطهٔ آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند. برای مثال در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین الهی وجود ندارد. اکثریت مردم الجزایر در سال ۱۹۹۱ میلادی به حاکمیت اسلامی رأی دادند، اما کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج انتخابات شد. رئیس‌جمهور وقت آمریکا در دفاع از این کودتا گفت که مردم الجزایر نیاز به دموکراسی کنترل شده دارند.

۲۶۵ ۳ یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد ← تأثیر جهان

نفسانی بر جهان اجتماعی

برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند ← تأثیر

جهان نفسانی بر جهان طبیعی

در شرایط اقلیمی متفاوت، شیوهٔ زندگی اجتماعی مردم متفاوت است ←

تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

۲۵۳ ۲ جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را قابل مطالعهٔ علمی نمی‌داند.

لیبرالیسم به معنای مباح دانستن همهٔ امور برای انسان است. در جامعه‌ای که فرهنگ عمومی مردم، فرهنگ دینی است، قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.

۲۵۴ ۴ برخی اندیشمندان اجتماعی و سیاسی مانند ارسطو و فارابی،

ملاک‌هایی برای دسته‌بندی نظام‌های سیاسی ارائه کرده‌اند. دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از نظر ارسطو

تعداد حاکمان	روش حکومت	براساس	براساس خواست و میل حاکم
فرد	موناشری	فضیلت	استبدادی

جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری هر دو محافظه‌کارند و نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

۲۵۵ ۱ در رویکرد تفسیری وقتی علوم اجتماعی برای مطالعهٔ هر فرهنگ مجبور است که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود.

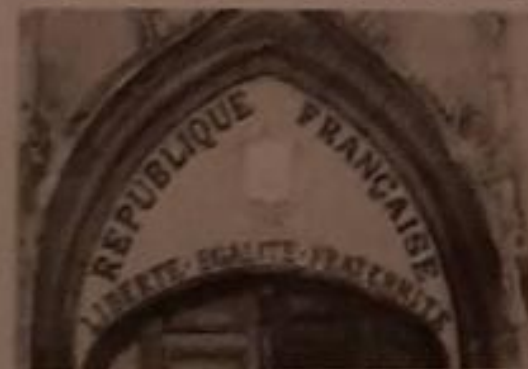
۲۵۶ ۳ سیاست، اعمال قدرت سازمان‌یافته، برای دستیابی به هدف است.

سلبریتی به معنای ستاره و فرد مشهور است. ستاره‌ها سلبریتی شدن خود را مدیون رسانه‌ها هستند. رسانه‌ها نیز از طریق آن‌ها درآمدزایی می‌کنند. سلبریتی‌ها گاهی جریان‌ساز شده و جنبش‌هایی به راه می‌اندازند.

مدار مقبولیت، خواست و ارادهٔ کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود. هنگامی که سلطه به شیوهٔ فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد؛ جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند.

۲۵۷ ۱ در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از

نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و ... باشد؛ بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، اثر می‌گذارد و از آن‌ها نیز تأثیر می‌پذیرد.

شعار جمهوری فرانسه بر سر در یک کلیسا پس از قانون سال ۱۹۰۵ م منتهی بر جدایی دین از سیاست

با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی به عنوان دو شیوهٔ پیشبرد اقتصاد کشاورزی، رایج شدند.

۲۵۸ ۳ طبیعت یک نظم جهان‌شمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت در

همهٔ مکان‌ها و زمان‌ها یکسان‌اند؛ از این‌رو نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها تعمیم داده شود. ولی جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم، به همهٔ جوامع دیگر تعمیم بدهیم. مثلاً نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعهٔ جوامع غربی به دست می‌آوریم، به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارند، تعمیم بدهیم.

ماکس وبر شهر را زیستگاهی که دارای قلعه و برج و بارو، بازار، دادگاه مستقل و ... است، تعریف می‌کند. اگر پژوهشگری از منظر وبر به مطالعهٔ جوامع غیراروپایی بپردازد، به اشتباه این‌گونه نتیجه‌گیری خواهد کرد که شهر فقط در اروپا وجود داشته است.

۲۷۱ | ۲ بررسی عبارت‌های نادرست

الف) چالش بلوک شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند و آمریکا و شوروی به عنوان دو ابرقدرت در مرکز این دو قطب قرار داشتند. این دو قطب با این‌که از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند.

د) نظریه پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بودند.

۲۷۲ | ۳ جان راسل، توماس مالتوس و دیوید ریکاردو از نظریه‌پردازان لیبرال هستند.

سوسیالیسم و کمونیسم - در مقابل فردگرایی لیبرال - دو رویکرد جامعه‌گرا هستند. بحران‌های اقتصادی، آسیبی است که نظام اقتصادی را دچار اختلال می‌کند و بحرانی مقطعی و دوره‌ای است، در حالی‌که چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است و ذاتی نظام غرب می‌باشد.

مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

۲۷۳ | ۲ حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل، پدربزرگ برتراند راسل فیلسوف مشهور، از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کنند.

پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسلیحات نظامی بود، رونق بخشید. تقابل شمال و جنوب تقابلی جهانی است و در صورتی‌که فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۲۷۴ | ۴ اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند. براساس این نظریه، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی، رفاه کارگران و اقشار ضعیف خود را تأمین می‌کنند و مشکلات حاد درونی‌شان را به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند. بحران اقتصادی در صورتی‌که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید.

دو جنگ جهانی، با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.

۲۷۵ | ۲ آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است.

۲۶۶ | ۱ هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد؛ بازتولیدش با مشکل مواجه می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. برای نمونه، می‌توان به جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در برخی از جوامع غربی اشاره کرد.

فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از دیگر عوامل آشنایی افراد با جهانی هستند که در آن زندگی می‌کنند. به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۲۶۷ | ۲ فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

هنگامی که فرزندان کارمند اداره مخابرات مدیر کل وزارت کل راه و شهرسازی می‌شوند، تحرک اجتماعی آن‌ها از نوع صعودی میان‌نسلی (تحرک فرد نسبت به والدینش) است.

وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

۲۶۸ | ۳ جهان متجدد به تناسب رویکرد این جهانی خود، با آن دسته از ویژگی‌های روانی و اخلاقی سازگار است که در ارتباط با آرمان‌ها و ارزش‌های دنیوی آن شکل گیرند، مانند فردگرایی، دم‌غنیمت‌شماری، انضباط، تهرج، تجمل‌گرایی، رفاه‌طلبی، مال‌اندوزی و ... و با بسیاری از ویژگی‌های اخلاقی که براساس ارزش‌های معنوی و الهی وجود انسان شکل گرفته باشند؛ مانند قناعت، حیا، بندگی خدا، تقوا، خوف و رجای الهی، شکر و رضای الهی، توکل و ... سازگار نیست.

۲۶۹ | ۱ موقعیت اجتماعی افراد صرفاً تابع مشاغل آن‌ها نیست؛ بلکه به عوامل دیگری مانند علم، ایمان، تقوا، هنر، احترام و ... نیز بستگی دارد. مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد. امر به معروف و نهی از منکر روش‌های مختلفی دارد. برخی روش‌های آن تبلیغی و برخی تشویقی یا تنبیهی است.

برخی ویژگی‌های هویتی تغییر نمی‌کنند؛ مانند زمان و مکان تولد و ...

۲۷۰ | ۴ جامعه‌ای مثل جامعه آپارتاید که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد. به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی همراه است.

جهان اجتماعی پس از تولد هر فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند؛ یعنی آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد و برای او ویژگی‌هایی متناسب با موقعیتی که در آن گرفته است، در نظر می‌گیرد. در این زمینه می‌توان به صدور شناسنامه برای نوزادان اشاره کرد. به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۲۸۰ «بحران ایبجان» در ساحل عاج و «بحران بوپال» در هند.

نمونه‌هایی از بحران‌های زیست‌محیطی در دو قرن اخیر است.

جنگ پدیده‌ای اجتماعی است.

دو قطب شرق و غرب از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند.

وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه گنت را نشان می‌دهد.

فلسفه و منطق

۲۸۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۳) عقل به عنوان دستگاه استدلال همان توانمندی‌ای است که به کمک آن استدلال می‌کنیم (قوة استدلال و استنباط و حجت درونی انسان) و از این طریق به دانش‌ها و حقایقی دست می‌یابیم. (ابزار درک حقایق و رسیدن به دانش‌های مختلف است.) به عبارت دیگر، انسان با عقل خود استدلال می‌کند و می‌تواند دریابد کدام کار خوب است و باید انجام دهد و کدام کار بد است و نباید انجام دهد.

۴) انسان با عقل خود می‌تواند پی ببرد که کدام سخن درست و کدام نادرست و کدام رفتار پسندیده و کدام ناپسند است. (قوة تشخیص سخن درست از نادرست و رفتار پسندیده از ناپسند)

۲۸۲ فیلسوفان الهی می‌گویند بسیاری از فرشتگان که در کتاب‌های

آسمانی، از جمله قرآن کریم، از آن‌ها یاد شده است، همین موجودات عقلانی، یعنی موجودات مجرد از ماده و جسم‌اند که فیلسوفان با دلیل و برهان وجود آن‌ها را اثبات می‌کنند. آنان معتقدند که علم این قبیل موجودات، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه عقول، حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

۲۸۳ در شاهنامه حکایت پهلوانانی آمده است که میان شجاعت و

خرد جمع کرده‌اند؛ مانند زال و رستم و گیو، و نیز حکایت پادشاهانی که به خرد و فرزاتگی نیز آراسته بوده‌اند؛ مانند کیخسرو. زال وقتی نزد کیخسرو می‌آید تا او را پند دهد، در ضمن سخنان خود می‌گوید: «خرد باد جان تو را رهنمای / به پاکی بماناد مغزت به جای»

۲۸۴ ارسطو به عقل به عنوان قوة استدلال انسان، توجه ویژه‌ای داشت

و توضیح داد که قوة عقل براساس کاری که انجام می‌دهد، به عقل نظری و عقل عملی تقسیم می‌شود. عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب، عقل نظری نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید‌ها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظلم کند، عقل عملی نامیده می‌شود.

۲۸۵ در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا (حدود قرن سوم تا

نهم) بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند و می‌گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند. بنابراین در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، درباره عقل نگرش منفی شکل گرفت و نزد آباء کلیسا، عقل مورد تحقیر قرار گرفت و تقابلی بین عقل و دین در میان حکمای اولیه مسیحیت رایج شد.

۲۷۶ ۱

برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

نظریه‌پردازان غربی مثل ساموئل هانتینگتون، پس از فروپاشی بلوک شرق، طرف دیگری را برای جنگ جست‌وجو می‌کنند و جنگ را از کشورهای غربی (جنگ میان بلوک شرق و غرب) به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل کرده‌اند که

در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب قرار گرفته بودند. دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی، بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌ها است.

برخی از اندیشمندان اروپایی برای حل مشکل فقر و غنا، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند. مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد. از نظر او، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود. جامعه آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۲۷۷ ۳ از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای

اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

با این‌که مارکس و مارکسیست‌ها طبقه و نظام طبقاتی را محصل سرمایه‌داری می‌دانستند و به آن انتقاد داشتند، در کشورهای سوسیالیستی طبقه جدیدی شکل گرفت که نه براساس ثروت بلکه بر مدار قدرت سازمان می‌یافت.

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۲۷۸ ۲

لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ، با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت برمی‌بندد.

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را دربر می‌گیرد. البته سرمایه‌داران با وجود آسیب‌هایی که می‌بینند، با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند؛ به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود.

۲۷۹ ۴ کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر

کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند.

فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد.

اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند.

قطب شرق و غرب با این‌که از نظر سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند؛ یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ سکولار غرب قرار داشتند.

۲۸۶ ۴ ارسطو بود که تصویر روشن تری از عقل عرضه کرد. اوگوست کنت در قرن نوزدهم، به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت که نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت نیست، بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است.

۲۸۷ ۴ در دوره دوم حاکمیت کلیسا، یعنی در قرن های دهم تا سیزدهم، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب های این سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان های اروپایی ترجمه شده بود، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آن جا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، به تدریج به گسترش عقل گرایی و عقب نشینی تفکر دینی مسیحیت شد، تا این که در دوره رنسانس عقل جای دین را گرفت و دین را در گوشه های از زندگی انسان های اروپایی به حاشیه راند.

۲۸۸ ۱ بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست، بنابراین از فیلسوفان خواست که از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند، دست بردارند و فقط به آن چه از طریق تجربه به دست می آید، تکیه کنند.

۲۸۹ ۱ دکارت معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان، عقیده ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می آورد.

۲۹۰ ۴ علم از نظر اوگوست کنت منحصر به علم تجربی است و فلسفه، علم به حساب نمی آید.

۲۹۱ ۲ هر دو جمله، قضیه حملی هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱، ۲ و ۴ عبارات و جملات «در شبستان تو چون آییم جمع؟»، «مکن تا توانی دل خلق ریش»، «ای ساریان آهسته ران کارام جانم می رود»، «همیشه شاد و ندانستی که غم چه بود؟» جملات انشایی هستند و قضیه محسوب نمی شوند.

۲۹۲ ۳ قضیه شخصییه قضیه ای است که موضوع آن جزئی باشد. در گزینه (۳) لفظ «سیر» بر وزن شیر است. بنابراین در هر قضیه ای منظور از موضوع، خود کلمه و لفظ موضوع باشد. قضیه شخصییه خواهد بود.

۲۹۳ ۴ نقیض موجبه کلیه، سالبه جزئیه است. در دو قضیه متناقض، موضوع و محمول یکسان است، اما کیفیت و کمیت متفاوت است. همچنین در دو قضیه متناقض اگر یکی از آن ها صادق باشد نقیض آن کاذب است و برعکس.

۲۹۴ ۳ دو قضیه متضاد نمی توانند هر دو صادق باشند، اما می توانند هر دو کاذب باشند. بنابراین اجتماع در کذب جایز است.

۲۹۵ ۱ نقیض قضیه کاذب «بعضی الف ب نیست»، قضیه صادق «هر الف ب است» می باشد. چون در تناقض اگر یکی از قضایا کاذب باشد، نقیض آن قطعاً صادق خواهد بود و متضاد قضیه صادق «هر الف ب است» عبارت است از قضیه کاذب «هیچ الف ب نیست» چون در تضاد اگر قضیه اولی صادق باشد، قضیه دومی حتماً کاذب خواهد بود.

۲۹۶ ۴ رابطه دو قضیه متداخل از نظر صدق و کذب همیشه قطعی نیست؛ زیرا اگر قضیه کلی، کاذب باشد، قضیه جزئی متداخل آن ممکن است صادق و یا کاذب باشد. همچنین اگر قضیه جزئی صادق باشد، متداخل آن که یک قضیه کلی است که ممکن است صادق و یا کاذب باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) کلی صادق ← جزئی صادق
(۲) جزئی کاذب ← کلی کاذب
(۳) دو قضیه متداخل ممکن است هر دو صادق و یا هر دو کاذب باشند.

۲۹۷ ۲ دو قضیه متداخل از نظر موضوع، محمول و کیفیت یکسان اند، اما از نظر کمیت متفاوت هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) کیفیت در مورد دوم تغییر کرده است، در صورتی که نباید تغییر کند.
(۳) در قسمت دوم متداخل قضیه «بعضی الف ب است» ← «هر الف ب است» می باشد.

(۴) در بخش اول کیفیت تغییر کرده است، در صورتی که نباید تغییر کند.

۲۹۸ ۱ در هر دو قضیه قواعد عکس مستوی رعایت نشده است؛ چون عکس مستوی موجبه کلیه، موجبه جزئیه است و قضیه سالبه جزئیه عکس مستوی لازم الصدق ندارد. مغالطه ایهام انعکاس جزء مغالطات صوری محسوب می شود.

۲۹۹ ۳ قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب است، بنابراین نقیض آن صادق خواهد بود که عبارت است از «بعضی الف ب است» و عکس مستوی قضیه حاصل یعنی «بعضی الف ب است»، صادق خواهد بود؛ چون در عکس مستوی اگر قضیه اصلی صادق باشد، عکس مستوی آن نیز صادق خواهد بود. همچنین قضیه کاذب «هیچ الف ب نیست» با قضیه «هر الف ب است» در تضاد است. بنابراین در تضاد اگر قضیه اولی کاذب باشد، متضاد آن صادق و کذبش نامشخص است. همچنین قضیه کاذب «هیچ الف ب نیست» با قضیه «بعضی الف ب نیست» رابطه تداخل دارند. در نتیجه در تداخل اگر قضیه اصلی، کلی کاذب باشد، قضیه متداخل آن صادق و کذبش نامشخص خواهد بود.

۳۰۰ ۴ موارد «الف» و «ج» با یکدیگر رابطه تناقض دارند؛ در نتیجه همزمان صادق و یا کاذب نخواهند بود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) «الف» و «ب» رابطه تضاد دارند، در نتیجه قابل جمع در صدق نیستند، اما قابل جمع در کذب هستند.

(۲) «ب» و «ج» رابطه تداخل دارند، در نتیجه در مواردی هر دو صادق و در مواردی هر دو کاذب خواهند بود. (کلی صادق ← جزئی صادق - جزئی کاذب ← کلی کاذب)

(۳) «ب» و «د» ظاهراً رابطه عکس مستوی دارند، اگرچه قاعده عکس مستوی رعایت نشده است. چون عکس مستوی سالبه کلیه، سالبه کلیه خواهد بود، نه سالبه جزئیه.

۳۰۱ ۳ ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه گذاری کرد.

۳۰۲ ۴ معرفت شهودی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می کند.

۳۰۸ ۳ پوزیتیویست‌ها علاوه بر این که تنها راه رسیدن به شناخت و معرفت را تجربه می‌دانستند، معتقد بودند که اصولاً آن دسته از مفاهیم و گزاره‌ها که تجربه‌پذیر نیستند و از طریق تجربه نمی‌توانند مورد بررسی و ارزیابی قرار بگیرند، بی‌معنا هستند. بنابراین این دیدگاه، مفاهیمی مانند خدا، اختیار، نفس و روح که تجربه دربارهٔ نفی یا اثبات آن‌ها نمی‌تواند نظر دهد، معنای روشنی ندارند. لذا اصولاً قابل بررسی علمی نیستند. این دیدگاه می‌تواند اشکالاتی را به همراه داشته باشد. یکی از این اشکالات، محدودیت‌های روش تجربی بود که نمی‌توانست پاسخگوی سؤال‌های مهم انسان باشد. پس این سخن که تجربه علمی، صلاحیت و توان ورود به برخی از حیطه‌های معرفت بشری را ندارد، به نارسایی پوزیتیویسم اشاره می‌کند.

۳۰۹ ۱ نسبی‌گرایان بر این باورند که هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود، دربارهٔ امور به شناختی می‌رسد که با شناخت افراد دیگر متفاوت است. بنابراین شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد. پس در گزینه (۱)، قید «به طور کلی» و «نسبت به خودش» حکایتگر دیدگاه کلی نسبی‌گرایی است.

۳۱۰ ۲ پراگماتیست‌ها معتقدند که از طریق تجربه نمی‌توان واقعیت اشیا را شناخت، بنابراین ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم، بلکه ما نیازمند باورهای مفیدی هستیم که در عمل به کار ما بیایند و سودمندی خود را نشان دهند؛ مثلاً کسی که باور دارد آب در حال جوش، بسیار داغ است و دست را می‌سوزاند، به آب جوش دست نمی‌زند و دچار سوختگی نمی‌شود. پس این دانش در عمل برای ما مفید است و همین فایده، به معنی درست بودن است.

روان‌شناسی

۳۱۱ ۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴) مربوط به تصمیم‌گیری هستند، اما گزینه (۳) اختصاصاً به حل مسئله اشاره دارد.

۳۱۲ ۳ انتخاب خانه از بین چهار خانه مورد نظر ← شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم ← مرحله دوم

انتخاب خانه آپارتمانی ← اجرای بهترین اولویت ← مرحله پنجم

نکته: اگر گفته می‌شد انتخاب خانه، آن موقع مرحله اول صحیح بود.

ابراز خشنودی از خرید خانه ← بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر ← مرحله هفتم

۳۱۳ ۴ یکی از دلایل این‌که برخی از افراد راه حل مسئله را نمی‌دانند، این است که هدف را به صراحت تعریف نکرده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این موضوع اشاره به این دارد که مسئله یک فرآیند و جریان تحت کنترل است.

(۲) این موضوع اشاره به این دارد که در مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد.

(۳) وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

۳۰۳ ۱ فیلسوفان (از قبل سقراط گرفته تا دوره جدید اروپا) همواره در مورد ارزش و اعتبار حس و عقل، موضع‌گیری و اختلاف نظر داشته و هر کدام دربارهٔ میزان کارآمدی و ارزش و اعتبار یکی از آن‌ها سخنانی بیان کرده‌اند. به همین دلیل می‌توان گفت که اختلاف نظر در مورد ارزش و اعتبار حس و عقل، محوری‌ترین و بزرگ‌ترین چالش و اختلاف در معرفت‌شناسی است.

۳۰۴ ۲ پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد و نمی‌توان بدان تکیه کرد. به همین جهت پارمنیدس معتقد بود که حرکت وجود ندارد و همهٔ اشیا در ثبات و پایداری هستند.

۳۰۵ ۱ سوفسطائیان به سبب اختلاف نظرهای دانشمندان و متفکرین پیش از سقراط دربارهٔ ارزش و اعتبار حس و عقل و مغالطه‌هایی که خودشان (سوفسطائیان) بدان متوسل می‌شدند، اصل امکان شناخت واقعیت را زیر سؤال برده و مدعی بودند که نه از راه حس و نه از راه عقل، می‌توان به حقیقت رسید و اگر چیزی را حس می‌کنیم، بدان معنا نیست که حس ما از یک واقعیت بیرونی خبر دهد.

۳۰۶ ۴ به عقیده پروتاگوراس، حقیقت همان چیزی است که حواس هر کس به آن گواهی می‌دهد؛ خواه حواس افراد یکسان گزارش دهد یا متفاوت. بنابراین حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می‌تواند متفاوت باشد. نسبی‌گرایان نیز بر این باورند که هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود، دربارهٔ امور به شناختی می‌رسد که با شناخت افراد دیگر متفاوت است. بنابراین شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد. پس می‌توان گفت که نزدیکی دیدگاه سوفسطائیان به نسبی‌گرایان را می‌توان در بیان پروتاگوراس مشاهده کرد، زیرا اگر انسانی برای ادراکات خودش ارزش واقع‌نمایی قائل نباشد و هر آن‌چه در اندیشهٔ اوست را حق تلقی کند، به نسبی‌گرایی می‌رسد؛ زیرا در این صورت معیاری وجود ندارد تا آن‌چه را که در اندیشهٔ افراد است، با آن مقایسه کنیم و بگوییم این اندیشه از آن اندیشه درست‌تر است و بهتر از حقیقت خبر می‌دهد.

۳۰۷ ۴ میان دیدگاه پارمنیدس و هراکلیتوس در مورد حرکت اختلاف نظر وجود دارد، زیرا در حالی که پارمنیدس معتقد بود حرکت وجود ندارد، هراکلیتوس می‌گفت ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم و درک می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پارمنیدس ادراک حسی را معتبر نمی‌داند، اما افلاطون منکر ادراک حسی نیست. پس میان نظر پارمنیدس و افلاطون دربارهٔ ادراک حسی اختلاف وجود دارد. (۲) افلاطون و ارسطو هم برای ادراک حسی و هم برای ادراک عقلی اعتبار قائل بودند. هر چند که افلاطون معتقد بود شناخت عقلی بسیار مطمئن‌تر از شناخت حسی است و اموری را که عقل درک می‌کند، ارزش برتری دارد. ارسطو نیز گرچه ادراک حسی را معتبر می‌دانست، اما استدلال کردن را یک کار عقلی معتبر می‌شمرد. به نظر او عقل می‌تواند به اموری ماورای حس پی ببرد و آن‌ها را اثبات نماید. پس میان آرای افلاطون و ارسطو دربارهٔ معرفت‌شناسی اختلاف نظر وجود دارد.

(۳) پارمنیدس معتقد بود که همهٔ اشیا در ثبات و پایداری هستند و افلاطون نیز باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید. وی نام این جهان برتر را عالم مُثُل نامید. از نظر او، عالم طبیعت سایهٔ عالم مُثُل است. بنابراین می‌توان میان دیدگاه پارمنیدس و افلاطون در مورد عالم ثبات وجه تشابهی پیدا کرد.

۳۱۴ ۲ کشتی یک ورزش انفرادی است و این که فرد چه روشی را برای بُرد حریف به کار گیرد، می تواند با نظرخواهی و مشورت دیگران باشد، اما نهایتاً یک تصمیم گیری فردی است و المپیک نیز نشان دهنده مهم بودن تصمیم فرد می باشد.

بررسی سایر گزینه ها:

- (۱) تصمیمی است گروهی که نسبت به انتخاب نمایندگان مجلس، معمولی تر است.
- (۳) تصمیمی است فردی که نسبت به بُرد حریف در مسابقات کشتی المپیک، معمولی تر است.
- (۴) تصمیم مهمی است که به صورت گروهی صورت می گیرد.

۳۱۵ ۱ تعلل نشان دهنده اجتناب و دست، دست کردن است ←

سبک تصمیم گیری اجتنابی

اطاعت کورکورانه از دیگران به جای فکر کردن ← سبک تصمیم گیری وابسته

۳۱۶ ۳ روش شروع از آخر یا مهندسی معکوس از روش های حل

مسئله است. پیامدهای ناتوانی در حل مسئله نیز ناکامی و فشار روانی است.

۳۱۷ ۴ ترسو بودن و دست کم گرفتن خود و نداشتن اعتماد به نفس در

روانشناس با وجود داشتن مهارت های کافی، نشان دهنده مانع کوچک شمردن خود در برابر تصمیم گیری است.

سخنرانی که فکر می کند بدون مطالعه و مرور معلومات و اطلاعات جدید، همیشه بهترین سخنرانی را ارائه می دهد، با مانع اعتماد افراطی مواجه است.

۳۱۸ ۳ گزینه های (۱)، (۲) و (۴) اشاره به مسئله های خوب

تعریف نشده دارند، زیرا به حوزه علوم انسانی مربوط می شوند، اما گزینه (۳) مسئله خوب تعریف شده است. مسائلی مثل بررسی علل شیوع بیماری ها (علوم پزشکی) معمولاً دلایل مشخص تر و راهبردهای در دسترس تری نسبت به مسائل علوم انسانی دارند.

۳۱۹ ۲ در این گزینه فرد باید بین دو امر خواستنی (ازدواج با فرد

مورد علاقه) و ناخواستنی (دوری از خانواده) دچار تعارض شده است و این گزینه نشان دهنده تعارض گرایش - اجتناب است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) گرایش - گرایش

(۳) اجتناب - اجتناب

(۴) اجتناب - اجتناب

۳۲۰ ۴ سومین مرحله حل مسئله ← ارزیابی راه حل

سومین مرحله تصمیم گیری ← بیان ویژگی های هر انتخاب یا اولویت